

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА VIII • БРОЈ 158. И 159. • 22. НОВЕМБАР 1979.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

ШЕЗДЕСЕТОГОДИШЊИЦУ СВОЈЕ ПАРТИЈЕ СЛАВИЛИ СМО НА НАЈБОЉИ МОГУЋИ НАЧИН — БОРБОМ ПРОТИВ СТИХИЈЕ И ЊЕНИХ ПОСЉЕДИЦА

— истакао је Рако Дулетић, предсједник Општинске конференције СК

Тридесет и пети празник слободе прослављамо заједно са 60-годишњицом наше славне Партије, Савеза комунистичке омладине Југославије и наших револуционарних синдиката. То несвакидашње славље даје посебан печат овогодишњим свечаностима и чини их незаборавним. Ми ћемо се овог пута остварити на резултате остварене у слободи, на достигнутих у периоду који је претходио народнослободилачкој борби, народној револуцији и социјалистичкој изградњи наше домовине, која је домовина радног човјека постала кроз историјску борбу свих наших народа и народности и захваљујући драгоценним жртвама њихових најбољих синова. Те године раста наше славне Партије сијају неугасивим сјајем у хроници времена, осмишљавајући вјековно храње са безбројним недаћама, патњама и сваковрсним лишавањима. Према њима смо управљали своје жеље и стремљења ка новим, све значајнијим циљевима. Зато тих шест деценија чине у читавој нашој земљи — и овдје у нашем крају — херојску симфонију борбе и, истовремено, неупоредиву епопеју прегалаштва и мушки изазов будућности. Оно што је у току њих постло гнуто не може се мјерити у обичној мјерилима, јер нема ништа скупље и драгоценје од слободе, власти радничке класе, братства и јединства наших народа и народности и њихове најпунјије равноправности. У том раздобљу рађао се и развијао наш револуционарни раднички покрет, јачала његовој авангарда — Комунистичка партија Југославије и израстао његово величанство човјек.

У току свих тих година водила се у име живота борба на живот и смрт. Народ овог краја дизао је глас против бијелог терора монархи-

фашистичке државе, давао пебројене жртве за оживотворење идеала пречих од живота, а у току четвртогодишње епопеје понедјељнице и уторнице претварао у величанствене празнике слободе. У њима су садржане не мање значајне побједе на обнови у рату порушених села и градова, у социјалистичкој изградњи и, упркос свих диктата, пријетњи и анатема, до сљедној корачање Титовим путем. У тим годинама, значајнијим од многих деценија, изграђivali смо пионирско дјело у међународним релацијама — самоуправни систем друштвено-економских и друштвено-политичких односа, борили се за равноправност и независност у међународном радничком покрету, за мир и несврстану политику, а против свих блокова и подијеле свијета на силине и немоћне, велике и мале, сиромашне и богате. Са успјехом, који је задивљује и подстrekava на нове напоре, вођена је битка за вјечне идеале пролетаријата о стварању комунистичког друштва у коме не сву власт имати слободна, у републици рада удружене радничка класа.

Прослављајући тридесет-петогодишњицу живота у слобodi, која је била сан многих генерација, а са другом Титом на челу, остварило ју је наше зајесму створено покољење, ми се с дужним пијететом сјећамо предака који су кроз генерације, чим би до пушке дoraсли, одлазили са ове сунчане обале у борбу против туђина или, трајући за круhom, преко океана — да у минама младост своју закопају, да сјетлом карбитуша сјај сунца замијene. Враћали су се свом стаrom kraju kada bi god њихova domovina bila u nevoљi — da je svojom i kravnicom krvljom naхранe.

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ЧЕСТИТАМО

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА
НАШЕ ОПШТИНЕ
И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФРЈ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ
РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ

РЕДАКЦИЈА „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

У ОКТОБРУ 1919. ФОРМИРАНА ПРВА ПАРТИЈА СКА ЈЕЛИЈА

На овом голом кршу о који су кришили зубе многobrojни завојевачи и тирани није било довoljno земље да би се на њој могло опстати. Зато се одавде одлазило у Цариград и Коринт, у Персију, Калифорнију и Неваду, у Ка-

ске голготе и плаве гробнице, послиje Кајмакчалана, Бакарног Гувна и Куманова — вратили у Петровац, будући да су са симпатијама гледали на Велики октобар и зато били сумњиви новопеченим властима, преживјеле добровољце дочекали су жадарци са бајонетима на пушкама! Увидјели су да се нијесу борили за слободу и срећу народа, већ за њихово ново поробљавање — у ратом опустошеним завичају нашли су однос какве су некад оставили. Бивши ратници, борци прве врсте какве са везничкој војсци није дала ни једна општина у бившој Аустроугарској монархији, морали су да поведу борбу за основање праве народе. Потошко се нијесу мирили с тим да окупаторски шпијуни словодно штетају, увјесто да буду кажњени, отворено и одважно тражили су да се све слуге окупатора изведу пред суд. Када тај њихов захтјев није нашао на разумевање, када су, увјесто билокavog одговора, у Петровац стигла појачања изандријској станици, формирали су 1. јуна 1919. године комисију за утврђивање аустријских шпијуна и конфиденција. Њеси чланови, мањом који су добили слободне руке у вођењу свих послова. Како треба тријебити губи из торије показао је Симо Франовић, убијши рођеног оца Луку — „најподлијег злковца“ и „гадну звијер у људском облику“. Затим је, у октобру мјесецу 1919. године, међу првима у нашој земљи, свега неколико мјесеци послиje Вуковарског конгреса, у Петровцу формирана организација Комунистичке партије Југославије, која је бројала 17 чланова. Њихов главни задатак био је дефинитивно узimanje општине у своје руке, настављање живе анти милитаристичке активности и осуђивање на територији општине на чије друге власти осим народне.

Непуну годину дана на-

кон формирања организације, комунисти су у Петровцу

били једини политичка снага која је имала масовну подршку народа. Потошко су фактички били узели власт у своје руке. Покрајинска власт за Далмацију потврдила је 18. септембра 1920. општинску управу на челу са Савом Вуковићем.

ПРВЕНА КОМУНА ЈЕ ЖИВЈЕЛА 307 ДАНА

За вријеме 307 дана, који је живјела првена комуна, Петровчани су све спо-

САОПШТЕЊЕ
ЖИРИЈА ЗА
ДОДЈЕЉИВАЊЕ
НОВЕМБАРСКЕ
НАГРАДЕ

Жири за додјељивање Новембарске награде, на сједницама од 9. и 15. новембра 1979. године, за изузетне заслуге и постигнуте резултате у области друштвеног, политичког и привредног развоја Општине Будва, од укупно 35 предлога, одлучио је да Новембар награде Општине Будве за 1979. годину добију:

1. ООУР „Топола“ индустријска пекара,
2. Општински Штаб цивилне заштите,
3. Дом здравља,
4. Омладинска радна бригада „Буро Пуцар Стари“ — Сарајево,
5. Пеко Љијешевић,
6. Илија Медиговић,
7. Ева Митровић,
8. Синиша Поповић-Бепо.

рове рјешавали споразумно, а готово редовно се оглушавали о тражењу Политичког изложења и наређења других власти. Допијели су одлуку да земља припада онима који је обрађују и да се на њиховој територији појединачно не плаћа — да се, на тај начин, не би помагала народна држава против које су се борили. Све функције у општини обављане су бесплатно.

Иако су све вријеме постојања били три у оку владодржима, комунари су се одржали на власти до јула 1927. године, када је у Делничком убијен творац Обзиране Милорад Драшковић, министар унутрашњих дјела краљевске владе. Тада је општина упутила смијењена, а по једини њени чланови су похапшени. Марко Грегорић је оптужен да је одржавао везу с Алијом Алијагићем, а Павле Срзентић за припремање атентата на краља Александра.

Све до завођења опсадног стања Петровац је живио веома интензивним политичким животом. А пошто је, другом половином 1921. године, била угушене, петровачка комуна наставила је да живи у срцima људи као

(Наставак на 2. страни)

НАРЕДНИ БРОЈ „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“
ИЗИДИЋ ЋЕ 25. ДЕЦЕМБРА НА ПОВЕЋАНОМ БРОЈУ СТРАНА

ЈУБИЛЕЈ КПЈ, СКОЈ-а И РЕВОЛУЦИОНАРНИХ СИНДИКАТА СЛАВИЛИ СМО БОРБОМ ПРОТИВ СТИХИЈЕ И ЊЕНИХ ПОСЛѢДИЦА

(Наставак са 1. стране)

права првена општина на Јадрану, као нада, подстrek, пријетња и докуменат о зачепцима власти радног народа и њиховој спремности да је својим знојем и жуљевима својих руку граде и обогађују даровима своје огромне љубави.

Иако је мало докумената сачувано из периода настаника и рада прве комунистичке општине на Јадрану — у вријеме диктатуре и у току рата највећи број их је уништен — у сјећању народа не угасивим сјајем свијетли успомена на петровачке комунаре — визионаре и вјеснике љепшице и сјевљије будућности. За двадесет наредних година — упркос дивљању бијелог терора, шестојањарске диктатуре и профашистичких режима, ни један великосрчки режим није у Петровцу имао упоришицу. Пламен који су у октобру 1919. године запалили петровачки комунисти — чланови прве ћелије Комунистичке партије на овом подручју — распаљиваће све сјајнијим искрама многобројни револуционари од којих не многи изгорети у том огњу. А 1936. године снаге Удружене опозиције кандидовале су за предсједника Сава Ђуковића, предсједника прве првенике, и побиједиле, тако да је он остао на том посту до 1941. године. У току рата живјела је успомена на петровачке комунаре: њиховим путем, под рукводством наше славне Партије, корачао је јединствено читав народ овог краја до коначне побједе.

Углед Комунистичке партије Југославије између два рата — иако је она читаво то вријеме била ван закона — стално је и све више разстао на подручју наше општине. И под најтежим условима, када се плаћала мукама напретприницацама и глађевачама, концентрационим логорима и годинама робије, овде се могла чути слободна и пркосна ријеч. Народ је саопштјен с патњама утамниченih у Лепоглави, Сремској Митровици и Марибору, са жрavама бијелог терора и шестојањарске диктатуре, с тешким ранама које је буржоазија наносила радничкој авангарди, истrebљујући ње не најистакнутије борце — Ђуру Ђаковића, Николу Хенимовића, Марку Машановића, Владана Браџановића, Мију Орешког, Пају Марганића, Јосипа Дебељака, Јосипа Колумба, Пера Поповића-Агу и многе знатне и неизнатне борце, са жртвама на студентским барикадама и демонстрацијама, с прогоненим и утамниченим у ви-

шеградском концентрационом логору. Пјевала се овдје „Митровчанка“, „Буди се исток и запад“, „Биљечанка“ „Варшављанка“; клижало се борби шпанског народа и борби интернационалних бригада који су ширили дотад невиђено братство. Демонстрирало се против реакције и уочи самог рата клижало „Боље гроб него роб!“ да би се, не дugo потом, врелом крвљу печатиле ријечи неизмјерне љубави према домовини.

ДРАГОЦЈЕН ДОПРИНОС НАРОДНОСЛОВОДИЛА ЧКОЈ БОРБИ

Борбени и слободарски континуитет свијетлих традиција наставља се у тринаестојулском устанку за који су извршene припреме у раздобљу од половине априла 1941. до прве устаничке пушке. Томе су допринојеле партијске организације у Петровцу, Светом Стефану и Будви затим у Брајићима и Маинама, које су формирале 1941. године. Подсећамо да је до почетка устанка на подручју Паштровића било 35 чланова КПЈ и 40 чланова СКОЈ-а, а у општини 12 чланова Партије и пет чланова Савеза комунистичке омладине Југославије.

Посебан значај за распашавање борбе имало је форирање Приморског батаљона „Стеван Штиљановић“ који је на дан оснивања, 7. јануара 1942. имао око стотину бораца да би након испуњавања два мјесеца у својих пет чета — Паштровској Поборско-Брајићкој, Маниској, Грбашкој и Которско-Приморској — окупљао око 500 бораца.

Шаљући своје синове и кћерке у партизанске одреде и снабдјевајући ту своју војску свим што јој је било најпотребније, народ наше општине је, у пуном смислу те ријечи, постао народ-бoraц. А војска, као дио народа, била је његов бранач и ослонац, организатор нове власти на ослобођеној територији.

Од 1941. до 1945. године на овом крају је дао драгоцен допринос народнословодилачкој борби. Смрт храбрих у борбама и на губилиштима широм наше земље и у логорима фашизма пало је 240 његових синова и кћери — сваки десети одрасли становник наше општине, док је око 650 родољуба прошло кроз фашистичке затворе. Под пљусковима оловне кишне гинули су у нашем крају дječaci, djevojke, чак, и dječaci, у паручјима мајки. Падали су момци голобрadi

и дјевојке немиловане пред којима је био читав живот. Имали су енергије за три жијета и нијесу мислили на смрт која их је на сваком кораку вребала. Људи од акције, од полета и вјере у оно што је често било невјерovatno и изгледало немогуће, узbuđivali су својом јупачком озбиљношћу, идеализмом, енергијом и пожртвовањем, без страха су одлазили у јуришне из којих се вратили и нећe. Страсно предани својој Партији која их је уз гајала и подизала, непоколе бљиво вјерни заједничкој прошlosti и ујвјерени у заједничку будућност, они су најнесебичније даривали себe. Ни један од њих пеће сазнати шта је то блаженstvo младости. Њихова лица нијесу била створена за боре, нити сijеде власи за њихову косу и зато су се такви, у цвијету младости, дјелима која значе бесmrтност, учврстили у сјећању савremениka и у визији потomstva.

ТЕШКО је СТРАДАЛО НЕПРОЦЈЕЊИВО БЛАГО СТАВАРАНО У ТОКУ МНОГИХ ВЈЕКОВА

Наши звјездани часови са држани су у раздобљу од 22. новембра 1944. године па сада и трају и данас. Они ћe у историји овог краја остати као вријeme сплит претobrazja i брже корачањa ка сјевљijim horizontima будућnosti. Јер, у том периду ми смо од крајnег сиромаштva, које је наше очеве и браћu tjeralo da хљеб тра же бесpućima okeana, da свa ки заложи знојem, сузамa и кrvlju kupaјu, mi smo sa свeđi tri i po decenije postigli ono шto је пропушteno da сe учini u toku stoljeća ravnodushnosti. Do ne tako davno samo „simpatičan i prijatač kultak s veoma interesantnom historijom i зато pogodan za izletnički turizam“. Budva je postala metropolja crnogorsko-turističkog turizma. „Извардан драгуљ који је чамио у школи“ она је прије десетак година заједна пуним сјајем. Са пројектa плацера будућnosti сишли су на тле хотели и комплекси, вилодвори, стамбене четврти и нова насеља. Снови добрих сањара прогреса постали су стварност — љепши и раскоšniji od њихovih најemajlijih vizija. Наши грађani, синови оних који су туђим морима и на бродовима под туђим заставама одлазили да у туђини закопају своју младост, дочекивали су госте са свим мериџијана који су сваке године у све већем броју долазили из наше море и у наше домаće. Упоредо с tim, већ прошле године стигли smo do националнog дохотка od 3.500 dollara по глави ста новника, a то је доходак који се остварујe u daljekoj razvijenijim zemljama.

A онда је, прије седам мјесеци, у недјељу, 15. априла, угаšено пролеће. Нијеми свјedoци katastrofe, казаљke су стапле у 7,19 часова. Задимila su брda као да је екс-

плозив био у њима. Ваљale су се громаде низ планинске лите. Орловска гнијезда сравњена су са земљом. Поплављalo је море. Сељаци су остали без села. Сви путови су пресечени. У једном трену заустављени су сви привредни токови. За неколико секунди учинио је труđ gенерација. Тешко је страдало непроцјењиво благо стварање у току многих вјекова. Лично је на смак свјета.

Иако тешки рањеник, наша ривијера није искрварила. Потекла је широка ријека људске солидарности из богатих складишта великих сила и из сиромашних планинских села. Ни једног тренутка нијесмо били сами. Кrv и кrvna plazma dopremljena су авионом. Цистерне с пијаћom водом стигле су пред насеља од шатора. Партија је позвала своје чланове и читав народ. Акциона парола је гласила: Еланом против стихије! Сили уинат, живот није стао.

Од тог првог дана до данас регистровано је неколико хиљада мањих и већих потresa, али није регистрован ни један случај очаја и безнађа. Радило се дању и ноћу. Ризикујући живот, млађи су улиjetali u Stari grad, izvlačili djece, stare, повијеђene, болесне i изнемogle. Bio је то одзив наших омладинаца завјетima predatim i ratnim skojeva, који су i grodum svojim zatvarali otvore na neprijateljskim bunkerima. Тако су млади са паролом: Сили уинат! прославljali шездесетогодишњицу Комунистичке партије, СКОЈ-а и револуционарних синдиката.

ИГРАДИТИ ЈЕПИШЕ ГРАДОВЕ И НОВА СЕЛА — НАШ АКЦИОНИ ЗАДАТAK

И тако, већ више од седам мјесеци — тачније: седам мјесеци и седам дана — траје drama Budve, Петровца, Крапине, Брајићa и још неких села. Исто толико траје пунा мобилност комуниста и осталих радних људи и грађана. Иако тле још подрхтава, живот се код нас постепено нормализујe. На једној од најљepih обала na свим морима свијeta води се жilava борба с неврсменom и за vrijeđe. С неврсменom — да наши грађани, дочекивали су госте са свим мериџијана који су сваке године у све већем броју долазили из наше море и у наше домаћe. Упоредо с tim, већ прошле године стигли smo do националнog дохотка od 3.500 dollara по главi ста новника, a то је доходак који се остварујe u daljekoj razvijenijim zemljama.

Иако дана гodišnje. Potrebito јe да се, она, и то што пријe, protegne na свa četiri godine. Поплављalo је море. Сељаци су остали без села. Сви путови су пресечени. У једном трену заустављени су сви привредни токови. За неколико секунди учинио је труđ gенерација. Тешко је страдало непроцјењиво благо стварање у току многих вјекова. Лично је на смак свјета.

ОДЛИКОВАН РАКО ДУЛЕТИЋ

Pредсједник Републике Јосип Тито одликовао је Рака К. Дулетића, предсједника Општинске конференције Савеза комуниста, Орденом рада са црвеном заставом, за нарочите заслуге и успјехе постигнуте у раду од значaja za напredak земље.

Одликовање је на свечан начин 29. октобра у Општинској конференцији Савеза комуниста уручио Предраг Ђулафић, предсједник Скупштине општине Будва.

не за 25 година! — највећи teret naše, i treba da nadade, na nas.

Већ сада, иако сви пројекti niјесu готовi, свi мимамо своју визiju Budve i читавe naše opštine. Na mjestima dosadašnjih хотela i na drugim mjestima izrashne novi turistički objekti, затim novi parkovi, bazeni, fontane, vanxoteljski klubovi; probiće se novi putovi, приближићe se Staњevini, Lovćen i istořija, a sela u zaledju postane neuporediva izletništa i vidikovci. Da se to postigne — i da to буде што пријe — треба savladati mnogo brojne teškoće, па i takve koje nam izgledaju nepremostive. Још увијek nemamo naјneonohodniјe projekte. Оскудијeva se i u sredstvima. Заједno s њima „usko grlo“ je građevinski materijal. И ради снага — takođe. Pa, ипак, код нас нема малодušnih. Niјesmo zaboravili — и добро јe то што niјesmo zaboravili — како smo ustađali u ratu i prvih danu слобode, kada јe требalo liječiti u ratu zadobijene ranе. Сад имамо далеко више искуства, niјesmo goloruki, имамо се где окренuti. Као и u vrijeđem katastrofe, као и u svim odsudnim trenuciima, комунисти ћe biti na svojim mjestima. Шездесетогодишњицу svoje Partije oni су прослављали na најбољи mogući начин, posvećeni se u koštač sa stihijom i њenim posjeđidicama. Sa istim elanom naставiće i u prvoj, drugoj, trećoj... u petoj godini њene sedme decenije — sve dok ne izgradimo љepše gradove i nova sela. У жељi da to буде што пријe, završavam našim zaјednickim željama: Нека напредујe i цијeta naša самоуправна социјалистичka domovina iz celu s другом Titom, nemarom svih naših pobeda!

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва Уређује: Редакцијски колегијум, Главни и одговорни уредник Милован Пјаковић. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жирос-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штамларско предузеће „Обод“ — Цетиње — Преплата: годишња 48 дин.; за иностранство двоструко — Рукописи се не враћају.

СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА БОРАЦА НОР ОПШТИНЕ БУДВА

КАО И УВИЈЕК, БОРЦИ У ПРВИМ РЕДОВИМА

Одржана је Скупштина Удружења бораца НОР Будве. Послије усвајања Пословника о раду, избора радног предсједништва и других тијела, потврђена је статутарна одлука општинске организације, која је усаглашена са Статутом СУБНОР-а Црне Горе. На сједници су, такође, поднешени и усвојени извјештај о раду Општинског и надзорног одбора СУБНОР-а, као и реферат о актуелним друштвено-политичким питањима и наредним задацима организације. Након дискусије донесени су закључци, разријешени су досадашњи Општински и Надзорни одбор, послије чега је обављена верификација будућег Општинског и надзорног одбора.

У дијелу извјештаја где се говори о активно стима Општинског одбора и других тијела речено је да су све сједнице Општинског одбора СУБНОР-а — а биле их је 14 — одржаване у проширеном саставу, с предсједницима о добра мјесних удружења, а по времену и с представницима других друштвено-политичких организација — зависно од тога о чему се расправљало. СУБНОР општине се ангажова око прославе државних и републичких празника, расправљао о раду организације и њеним конкретним задацима.

Борачка организација је у периоду јун 1975 — октобар 1979. године — и поред субјективних слабости и објективних тешкоћа — дала видан допринос јачању материјалне основе у нашој општини, као и превазилажењу разних негативних појава у нашем друштву. Како се истиче у извјештају, 530 бораца НОР раде у пет мјесних удружења и то: 129 у Будви I, 174 у Мјесном удружењу Петровац, 90 у Мјесном удружењу Будва II, 80 у Светом Стефану и 57 у Мјесном удружењу Бечићи. Од укупног броја чланова организације 391 су пензионери, а 78 се налази у радном односу.

ЧЕТВОРОГОДИШЊИ ПЕРИОД ИСПУЊЕН ИНТЕНЗИВНИМ РАДОМ

У другој половини 1975. године, уз подршку Скупштине општине и свих друштвено-политичких организација, за борце су обезбијђена 23 стана. Исте те године формиран је одбор за подизање споменика палим борцима у НОР-у са терена Маина и Старог града. У свим удружењима одржане су масовно посјећене конференције на којима се чланство упознало с материјалима 13. и 14. сједнице Предсједништва ЦК СКЈ.

Стамбено питање бораца и њихових породица, након изградње извјесног броја станови, још није у потпуности решено, а послије

Пеко Лижешевић
предсједавајући Општинског одбора

Године 1978. одржана је ванредна скупштина бораца на којој су кандидовани чла нови Републички одбор и изabrani делегati за Пету скупштину СУБНОР-а Црне Горе. Том приликом поднијет је реферат о активности борачке организације.

У извјештају о четвртогодишњем раду наше борачке организације обухваћено је више питања. Пошто нам простор не дозвољава да се на свако посебно осврнемо, набројајмо она најважнија која говоре о њеној плодној и разноврсној дјелатности. Упркос је 1978. године формиран је Одбор за припреме VII конгреса СУБНОР-а, који је у потпуности одговорио једном заиста великим задатку. Борачка организација је предложила надлежникима организација Скупштине општине да се приступи давању имена улицама и трговијама. Предсједништво СУБНОР-а бавило се питањем по кратном поступку за признавање посебног стажа из НОР. До 30. јуна 1978. поднесено је 120 захтјева. Позитивно је решено, тј. издате су потврде о учешћу у НОР-у за 93 подносиоца захтјева — до 9. септембра 1943 — за 72, а послије тог датума до 15. маја 1945. за 21 борца. Одбијено је као неосновано 27 захтјева.

У поглављу извјештаја о његовању и развијању револуционарних традиција истакнути су и ови подаци: у

току четири године подигнута су спомен обиљежја у Дульеву, мјесту где је било сједиште Приморског батаљона, затим је открivenа спомен-чесма у Кујачама, коју је својим средствима подигао Марко И. Кујача. Подигнута је спомен-гробница са дмитрици погинулих бораца у селу Брајићима, спомен-плоча у Лучићама, где је вођена прва поморска битка у НОР. Мјесно удружење Светог Стефана подигло је спомен-плочу у селу Мирац где је погинуо Васо Т. Митровић. На прославу 35-годишњице битке на Неретви учествовали су борци ове битке са штетом подручја.

Ратним војним инвалидима поклањана је посебна пажња, као и самохраним родитељима погинулих бораца, нарочито у рјешавању стамбеног питања. У свим вјежбама јединица територијалне одbrane учествовао је приличан број чланова борачке организације. Активност бораца посебно је дошла до изражавања у вријеме катастрофалног земљотреса. Једном ријечју, борачка организација наша општина је у извјештајном периоду интензивно радила на рјешавању најважнијих питања из свог дјелокруга, као и свих питања која су од животног интереса радних људи и грађана.

ДОПУНСКА ЗАШТИТА БОРАЦА

У реферату о актуелним друштвено-политичким питањима и наредним задацима организације Рако Дулетић је најприје подсећио да је Савез бораца, поред чувања и афирмације револуционарних традиција, био активан чинилац у настављању револуције у новим условима. О највећим организацијама која, по неким скривачима, претежно треба да се бави својим економско-социјалним проблемима. Такође су неприхваћена становишта да су борци одиграла своју улогу и да се не могу уклопити у савремена креатија. Напротив, они су се афирмисали као посебни активници и међу најактивнијима у социјалистичком савезу. У протеклом, четвртогодишњем периоду дали су значајан допринос у самоуправној бази — у мјесном заједништву, посебно у периоду непосредно послије 15. априла и у раду на збрињавању угроженог становништва". "Но" — додао је он — „наша организација сноси и дио одговорности за разне негативне појаве и сла-

беним питањима бораца, чувању и његовању револуције и народних традиција. У вези са материјалног обезбеђивања бораца и њихових породица, а које је регулисано савезним, односно републичким и општинским прописима, он је рекао да наша општина спада међу прве у Републици која је својим прописима, односно одлукама увела допунску заштиту, која се повећавала, сходно материјалним могућностима општине. Тако, на пример, за ове сврхе овогодишњим буџетом општине предвиђено је 52.000.000 старих динара. Дванаест новица „Партизанске споменице 1941“ примају заштитни додатак од Републике, а 18 бораца НОР-а од 1941. и шест учесника ослободилачких ратова од 1912 до 1918. године примају материјално обезбеђење.

ПОЈАВЕ КОЈЕ НИЈЕСУ У СКЛАДУ С НОРМАМА ПОНАШАЊА У НАШЕМ САМОУПРАВНОМ ДРУШТВУ

Пошто је указао на конкретне пропусте у раду појединачних удружења и на то како су они превазилажени, Дулетић је потиртао најважније задатке којима борачка организација треба да се бави у наредном периоду. Он је, на крају, између остalog, рекао:

„Организација СУБНОР-а активно је учествовала у извршавању задатака на санацији посљедица катастрофалног земљотреса. Та активност појединача и мјесних удружења, као и до-прине успјешном извршавању других задатака, нарочито до су дошли до изражавања у мјесним заједништвима, посебно у периоду непосредно послије 15. априла и у раду на збрињавању угроженог становништва“. „Но“ — додао је он — „наша организација сноси и дио одговорности за разне негативне појаве и сла-

бости које су биле присутне на овом плану, а нијесу у складу с нормама понашања у нашем самоуправном социјалистичком друштву и не гативно се одражавају на политичко стање у нашој општини или појединачним њеним срединама.

Те слабости и неправилности биле су испољене кроз читав протекли период од земљотреса: од расподјеле и узимања ћебади и друге о-преме и хране, додјеле новчане помоћи у мјесним заједништвима, утврђивања и означавања степена оштећења стамбених објеката у цијлу остваривања већих новчаних средстава за санацију, издавања кревета у објектима који су обиљежени као неуслјиви, па до грабежливог узимања неповратних средстава кредита од стране појединача или формалног дијељења до земљотреса јединствених породица. Треба истаћи да појединачи међу овима располажу за будванске прилике запаженим материјално-финансијским средствима и да се на тај начин незаслужено, несправдано и на друштвено неприхватљив начин продубљују социјалне разлике међу нашим радним људима и грађанима. Све те појаве су од првог дана, а посебно у вези с кредитима и неповратним средствима, на састанцима у нашој организацији, и свим срединама наше друштвено-политичке заједнице, редовно и оштро осуђивају се најсним захтјевима да им се стапе на пут и да се обавезно врате неоправдано узета средства. Није забрињавајуће што је таквих појава било — забрињавало је и сигурно било полјтичко стање у нашој општини ниако би се друштвено-политички субјекти и државни органи и службе толерантно односили и не би адекватно реаговали у отклањању утврђених слабости“.

КРАТКЕ ВИЈЕСТИ

БРИГАДА ИЗ НИКШИЋА У БУДВИ

У Будву је половином новембра стигла омладинска радна бригада „Никшић“, која броји тридесет радника из Жељезара, „Борис Кидрич“, Комуналног и Грађевинског предузећа „Црна Гора“. Ови млади људи радије мјесец дана на санацији стамбених зграда у друштвеном власништву.

ПОРУШЕН ПРВИ ОБјЕКАТ У СТАРОМ ГРАДУ

Велика камена зграда Школског центра, некадашња аустро-угарска касарна, порушена је до темеља. Тај задатак обавијала је екипа радника „Енергопројекта“. Камен из ове зграде користиће се за оправку зидина Старог града.

„МАЕСТРАЛ“ ЂЕ РАДИ ТИ И ПРЕКО ЗИМЕ

Хотел „Маестрал“ ради тек током цијеле зиме.

Мада је било одлучено да ће доћи до прекида у раду, одлучено је да се овај најmodернији угоститељски објекат на Јужном Јадрану не затвара, с обзиром да ових дана на подручју наше општине бораве многи стручњаци и пословни људи, а највећи број хотела је затворен.

ЈОШ ЈЕДНО НЕИСПУЊЕНО ОБЕЋАЊЕ

Још једно обећање, када је упитању изградња пута Будва — Цетиње, неће бити испуњено. Изводићаје радова, Грађевинско предузеће из Титограда, било је обећало да ће ова саобраћајница бити завршена до 29. новембра, али, по свој прилици, пут неће бити пуштен у саобраћај за Дан Републике, већ тек почетком идуће године.

С. Г.

АКТУЕЛНА ТЕМА

О неким питањима информисања

Савезна конференција Социјалистичког савеза радног народа Југославије је, након вишемесецијне јавне дискусије, усвојила закључке о актуелним задацима у области информисања. Није нам намјера да те закључке препричавамо, већ да на бази њих сагледамо и актуелизирајмо неке проблеме из ове области у нашој општини. На то нас обавезује садржина закључака о којим је пријеч, где се, већ у првом њиховом дијелу, каже: „Социјалистички савез бориће се одлучно за пуну отвореност, организованост, способљеност и одговорност свих информисања, ради правовременог, потпуниот и објективног информисања у нашем друштву.“

Мислим да је прилика да се, прије свега, нешто каже о неким проблемима који прате излашење „Приморских новина“. Као што је поznato, њихово финансирање, од почетка излашења, није добро ријешено, ради чега се сваке године „Приморске новине“, финансијски провлаче кроз „иглене уши“. Стога сматрам да је потребно, што се уосталом закључило и на посљедњој сједници Издавачког савјета овог листа, да се „Приморским новинама“ нађу сигурнији извори финансирања, и то тако што би се формирали самоуправна интересна заједница информисања, преко које би се добијао највећи износ средстава (само нешто средстава би, и то због настале ситуације, можда требало да добијају из будета). Вјерујем да је и крајње вријеме да се оне ка дровски ојачају, јер два упо слена човјека не могу да из дају, односно организују излашење листа. Једном ријечију, Социјалистички савез треба да се одлучно заложи да ово информативно гласијо добије сигурније и боље услове, како би могло потпуно, објективно и ангажова но да информише радне људе и грађане.

Други актуелни проблем из области информисања, а којим Социјалистички савез и сви други фактори треба да се позабаве, јесте локална радио станица. Да подсјетимо: за вријеме катастрофалног земљотреса у свим приморским општинама функционисале су, додуше импровизовано, локалне радио станице. У већини ових општина изражен је захтјев да се поново активираја радио станице. С тим у вези, у Републичкој конференцији ССРН вођен је разговор с предсједницима општинских конференција Социјалистичког савеза и представницима Радио-Титографа. Предстоји, такође, разговор у Републичкој конференцији о овом проблему и на нивоу предсједника скупштина општина, односно изврших одбора.

Сигурно је да и у нашој општини постоји интерес за локалном радио станицом. Али, ово је доста сложен проблем, далеко сложенији него што на први поглед изгледа. Ако се за његово рјеша-

вање сви не ангажујемо и не покажемо пуно разумијевања, сигурно је да нећemo учинити ништа. Наиме, већ у старту, и то за импровизовану радио станицу, као минимум било би потребно добавити нешто технике, затим упослiti најмање четири радника (уредника, два новинара и техничара), обезбијediti просторије, а за све то потребна су поприлична средства. Није на одмет упозорити да ће она обезбијediti једино ако се сквати да и код нас постоји друштвено-политичка потреба да се отвори локална радио станица, која би значила још један корак даље у потпуности информисању радних људи и грађана.

Исто тако, неопходно је да се Социјалистички савез ангажује на рјешавању проблема бољег тв-пријема слике, односно програма. Од кад постоји телевизија у нашој општини присутан је и овај проблем. Заиста, кад се тв-пријема програма тиче, овако стање се не може више толерисати. Јер, добар или лоши пријем тв-програма, значи добро или лоше информисање наших радних људи и грађана. У том циљу одржано је више предавања и разговора из области друштвене самозаштите, којом приликом су утврђени конкретни програми и планови мјера и активности на овим пословима. У Одјељењу је посебна пажња посвећена стручном способљавању кадрова и то преко разних облика наставе и оперативних курсева. Остварена је тијесна сарадња са тужилаштвом, судовима и осталим субјектима друштвене самозаштите — друштвеним правобранщиком са моуправљањем, инспекцијским и другим службама, а нарочито са Службом друштвеног књиговодства. И поред сталног инспирирања службе унутрашњих послова да оствари бар минимум сарадње са самоуправном радничком контролом у основним организацијама удруженог рада, нијесу постигнути задовољавајући резултати. Треба истаћи веома добру сарадњу са Службом безбедности и ЈНА — у знак признања Одјељења је ове године до-

Има ријеч: МИОМИР ЈАЊУШЕВИЋ, НАЧЕЛНИК ОУП

Будност и пожртвовање награђени изузетним резултатима

— Одјељење за унутрашње послове Скупштине општине Будва било је усмјерено на оперативно-превентивни рад, који се одвијао кроз секторско-позорничко покривање терена и све више ослањање на систем друштвене самозаштите у основним организацијама удруженог рада и мјесним заједницама, чијем се јачању, усавршавању и функционисању покљања посебна пажња — рекао нам је Миомир Јањушевић, начелник ОУП-а Будва.

— У Одјељењу је он — посебна пажња поклањана благовременом информисању свих чинилаца друштвене самозаштите; редовно је пружана помоћ мјесним заједницама и организацијама удруженог рада на плану јачања будности, одговорности и до сљедне примјене прописа из области безбедности, као и развијања безбедносног спроведења свијести код радних људи и грађана. У том циљу одржано је више предавања и разговора из области друштвене самозаштите, којом приликом су утврђени конкретни програми и планови мјера и активности на овим пословима. У Одјељењу је посебна пажња посвећена стручном способљавању кадрова и то преко разних облика наставе и оперативних курсева. Остварена је тијесна сарадња са тужилаштвом, судовима и осталим субјектима друштвене самозаштите — друштвеним правобранщиком са моуправљањем, инспекцијским и другим службама, а нарочито са Службом друштвеног књиговодства. И поред стапног инспирирања службе унутрашњих послова да оствари бар минимум сарадње са самоуправном радничком контролом у основним организацијама удруженог рада, нијесу постигнути задовољавајући резултати. Треба истаћи веома добру сарадњу са Службом безбедности и ЈНА — у знак признања Одјељења је ове године до-

било Бронзану плакету Југословенске ратне морнарице.

Катастрофални земљотрес је пред службу унутрашњих послова ставио изузетно сложене задатке, које је она, према оцјени надлежних органа, врло успјешно обавила. Радници Одјељења су се истакли у спашавању грађана и пружању помоћи, заштити друштвени и приватне имовине. Већ 16. априла ухваћена су на самом старту четири криминалаца. У првих 15 дана након земљотреса похватали их је још 25,

једно је примјењиван закон о удруженом раду, допуњена је сва нормативна акта, успјешно је примјењен принцип расподјеле пре ма раду, што се позитивно одразило на радну дисциплину и правилан однос према средствима друштвене имовине.

У периоду јануар — октобар на подручју наше општине регистровано је 78 кривичних дјела (према 155 у истом периоду прошле године) од којих је 63 с непознатим извршиоцем у моменту извршења. Служба је најавио открила починиоце 38 дјела, а поднијела пратње против 54 лица. Само у једном случају, због покушаја силовања, дошло је до лишавања слободе и одређивања притвора. Ово рјечије говори да је служба водила рачуна о поштовању законности, права и слободе грађана.

Мада смо задовољни смјењијем процента кривичних дјела, ипак, забрињава податак да је, за разлику од претходних година, знатно повећан број извршилаца са нашег подручја — каже начелник Јањушевић. — Само два малолетника извршилац су једанаест крађа! Имали смо и случај да ногни чувар учествује у тешкој крађи у објекту који је безбедио вија и да је пре путају да му се саучесник појавио да је прије тога извршио тешку крађу у другом објекту! А тим дјелом крајема ОУР „Палас“ у Петровцу оштећена је за више милиона стarih динара.

Кривична дјела из области крвних и сексуалних деликата не представљају забрињавајући проблем. Регистровано је три случаја покушаја силовања. Сви извршиоци су идентификовани и против њих су поднесене кривичне пратње. Нема регистрованих случајева раствурања дроге и наркотика, мада би се то могло очекивati, с обзиром на велики број мјesta, где се окупљају и лjetују млади из свих крајева свijeta.

Начелник Јањушевић истиче добру сарадњу Одјељења са финансиским инспекцијом, али се не може похвалити сарадњом са осталим инспекцијским службама, самоуправном радничком контролом, интерном контролом и другим субјектима у неким радним организацијама.

— Мислим да би и тужилаштва — каже он — могло спречити да поступаје да поступаје. Управо, ове године имали смо неколико случајева да нам се враћају на допуну или тражију да напишу службу да наредимо вјештачење финансиске документације, иако има доволно доказа за подношење тужбе. Нијесмо задовољни трајањем поступка, нити казненом политиком. Сматрамо да би казне могле бити знатно оштреји, а чешће би требало изрицијати мјере забране бављења одређеним занимањем.

Служба је истраживала и проблем незаконитог распolađaњa грађевинским земљиштима и малверзацијама око и препродаје стамбених зграда. Утврђено је да је у неколико случајева извршио кривично дјело пореске утје и избегавано плаћање друштвених обавеза приликом изградње и купопродаје кућa. У питању је врло распрострањена појава, па ће служба и даље радити на прикупљању доказа ради кривичног гоњења прекршилаца.

Владимир Станишић

Миомир Јањушевић

Радници Одјељења унутрашњих послова масовно су учествовали у акцији „Јединствени у одбрани и заштити '79“

уз 60-годишњицу КПЈ, СКОЈ-а и СИНДИКАТА

Славна битка у Брајићима

Битка у Брајићима једна је од најзначајнијих која је јулских дана 1941. вођена у нашој земљи.

Ономе што су храбри устаници из тог села учинили 18. јула 1941. године до сада се причало, по нешто је и биљежено, али цјеловитије ће се о томе тек говорити. Намиме, живи учесници битке, њих седамдесет и тројица, са стали су се, разговарали о свим појединостима везаним за овај догађај и то пренијели на папир. Циљ је да се потанко исприча о храбрости и јунаштву учесника битке у Брајићима који су готово потпуно уништили моторизовани батаљон из савлада фашистичке италијанске дивизије „Таро“, затим како је заробљен први тенк у народноослободилачкој борби, о погибији фашиста и репресалијама које је на свој којки осјетио народ овога краја.

О тим данима разговарајмо с Ником Дапчевићем, једним од учесника битке.

Брајићи су одувијек цијенили слободу више од свега на свијету. Гинули су на многим бојиштима широм земље.

ДОГОВОР О ОБИЉЕЖАВАЊУ 30-ГОДИШЊИЦЕ БОКЕЉСКЕ БРИГАДЕ

На састанку представника општинских одбора СУБНОР-а Будве, Котора, Тивта и Херцег-Новог и руководилаца ратног савлада Бокељске бригаде, који је одржан 20. октобра у Котору, постигнут је договор о обиљежавању јубилеја 30-тогодишњице оснивања Бокељске бригаде.

Закључено је да се објављивање чланака, зборника, сјећања преживелих ратника, откривањем споменика обиљежја и низом других свечаности евоцирају успомене на херојски ратни пут ове прослављене јединице.

Мље, а њихови домови паље ни су три пута. У ослободијачким ратовима од 1875. до 1945. године много је Брајића паљо, бранећи родну груду. Зато је овде, како неко лијепо рече, „споменика, же ни се, колико и домова“.

Сваки непријатељ на Брајићима је одвајкада дочекивао на нож и пушку, па је тако било и у јулу 1941. године — почиње Нико Дапчевић. — Надахнути слободарском традицијом и предвођени КПЈ — партијска ће лија формирана је прије устанка — Брајићи су масовно учествовали у борби.

Први задатак био је да се разоружа жандармеријска станица у засеоку Мартиновићи. Седамнаесторица устаника разоружали су жандарме од којих је један пошао с устаницима, а шесторица су се упутили ка Будви. И један заробљени италијански војник пришао је устаницима и помагао да се покидају телефонске везе Цетиње — Будва. Узето је девет пушака и десет бомби. Убрзо се нашло на окупу 70 бораца. На дан устанка Бра-

јићи су одговорили на апел који је стигао са Обзовиће, где се водила борба с Италијанима — њих 25 под командом Ристо Ф. Дапчевића отворило је ватру са Козјаревог врха на Италијане, који су убрзо напустили бојиште — неки су успјели да се пробију ка Будви, а други су се вратили у Цетиње.

— Видјевши какво вријеме наилази, евакуисали смо становништво из села — наставља Дапчевић — углавном у планину, у неприступачна мјеста за непријатеља. Тога дана око 19 часова устаници су се нашли на окупу у мјесту званом Вјетерник. Проведена је ноћ без сна. Око три часа донијета је одлука да се формирају водови по засеоцима, како би се формирала Брајићка чета. За ко мандира је изабран Ристо Да пчевић.

Устаници су распоређени на најбоља мјеста, како би контролисали комуникацију Будве — Цетиње, јер се очекивао долазак непријатеља. Мања група бораца упутила се на Кошћеле одакле је требало донијети оружје и муницију. Стигла је „бреда“, три пушке и неколико сандука муниције. Потом је пристигло још пет пушака и шест сандука муниције.

Устаници су 16. и 17. јул провели на положајима.

— Непријатељ се очекивао сваког часа. Изјутра 18. јула с врха Снијежнице посматрали смо додгледом цесту. Примијећена је моторизована колона која је кренула из Будве и одмах смо обавијестили устанике — Брајиће и Подгорско-Томићку групу која је запосјела коту Мала Змијина Глава.

Сто осми моторизовани батаљон чистио је комуникацију Бар — Будва. Уништавао је све пред собом, палећи села уз обалу. Фашисти су прошли кроз Паштровиће, где су највише плачкали. Била је то одмазда за напад од 13. јула. Батаљон је заносио у Будву и у зору 18. јула кренуо ка Цетињу. Прије доласка колоне у рејон Брајића италијански авиони су пуна два сата бомбардовали устаничке положаје око цесте. Бачено је око 180 бомби и испаљено преко 500 митралеских зрака. Брод „Базин“ је с мора испалио 128 граната, а брод „Шалига“ 160.

— Из будванског затвора фашисти су са собом повели као таоце затворенике Ја зара Шпадијера, Давида Јубишића, Стева Срзентића и Нику Зеновића. Поставили су их на прве камионе, сматрајући да устаници неће пустити када их примијете. Колона се кретала у два ешалона — први је чинила претходница са осам мотоцикла, једним тенком и 17 камионима с артиљеријском вучом и пјешадијом, двоја окlopних кола, штапским аутомобилом и троја санитетских кола. Други ешалон надирао је са шест тенкова и девет камиона. Војници су ишли поред камиона. Устаници су пустили колону да уђе до првих кућа у Брајићима. Фашисти су заклали старог Вукала Прентовића, запалили његову кућу, кафрану и још неколико кућа. Када се нашла пред Подгорско-Томићким одредом, колона је стала.

Отворена је паклена ватра на непријатеља. Колона се згрчила на цести, али су фашисти из тенкова и блиндираних кола отворили ватру. Брајићи — њих 73 на броју — и Подгорско-Томићки одред са 50 бораца жестоко су тукли непријатеља. Потом су стигли Паштровићи у двије групе, а послије подне и група Мана. Све три групе тукле су непријатеља испод засеока Мартиновића и из Оје. При крају борбе стишло је и десет устаника с Ју ботиња који су дејствовали са Орловог крша.

— Негде око 16 часова сви устаници пошли су ка уништеној непријатељској колони. Дјелови другог ешалона још су учествовали у борби, али су се повлачили с лакшим и тежим рањеницима према Будви.

Биланс битке био је импозантан: нађена су 143 мртва Италијана, 80 их је заробљено, а потом су убијени у Брчелима, уништено је 18 ка миона, двоја борних кола, троја санитетских кола, осам мотоцикла и једна лимузина. Заробљен је и тенк — први у народноослободилачкој борби. Ратни материјал који је пао у руке устаника такође је био велики: 180 пу-

шака, три митраљеза, девет пушкомитраљеза, два бацача... У борби су погинули таоци Лазар Шпадијер, Давид Јубишић и Стево Срзентић, а пуким случајем остао је жив Никола Зеновић. Погинуо је Нико М. Вујачић, стари ратник, борац Подгор-

ско-Томићког одреда, а од бомбардовања је страдала старица Мара Мартиновић.

Устаници су се повукли дубље у шуму.

Тако је завршена једна од највећих битака вођених у јулу 1941. године у нашој земљи.

Саво Грегорић

ИЗ МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА

У Светом Стефану успјешно се рјешавају најважнији проблеми

Град-хотел Свети Стефан

Светостефанска мјесна заједница из дана у дан постаје све значајнији центар окупљања радних људи и грађана. Свакодневно се нешто ради: предлаже, расправља, договора и одлучује. Савјет, као највише самоуправљајући, успјешно рјешава бројне и разноврсне проблеме.

Дана 5. новембра на сједници Савјета разматрано је више актуелних питања. За изградњу самопослуге у насељу Шумет нађен је инвеститор — Агрокомбинат „13. јул“ — не прихватио ону која је понуђена као привремено рјешење, јер му се не исплати да улаже знатна средства у објекат који се може уклонити три године послије постављања. Да се увјеравања од стране представника општинских служби да се овом захтјеву

може удовољити без нарушувања основних концепција детаљног урбанистичког плана за ово насеље.

За дјечи вртић, који је одредио Синдикат Аустрије, најпогоднија локација била је у продужетку Тржног центра у Пржину, према миљочарском парку. На тој локацији би се овај објекат могао приклучити на све комуналне инсталације без значајних улагања. Његовом изградњом биће задовољене да више жеље становника са овог подручја. Тада ће конак чини престати потреба да колона возила у раним јутарњим часовима превози мале неиспаване путнике за Будву.

Укидање саобраћајнице од Светог Стефана до Пржине кроз миљочарски парк била је трећа тема о којој се расправљало. Констатовано је да би између ова два насеља морала остати саобра-

жна веза, те да се приликом изrade идејног пројекта новим саобраћајним рјешењем она обезбиједи. У том случају становници из светог Стефанског насеља приликом одласка за Пржину и повратка у Свети Стефан — а ова два насеља су повезана свакодневним потребама (пошта, тржни центар, мјесна заједница, банка, дјечији вртић, итд.) — не би били проморани да се по два пута укључују и искључују с Јадранске магистрале.

Умјесто описа четврте те ме да видимо што нам је рекао Бранко Т. Кажанегра, предсједник Савјета ове мјесне заједнице. — Свјесни smo значаја мале привреде и потреба за њеним одговарајућим третманом — рекао је он — али ми је не можемо развијати на рачун друштвених угоститељских објеката, чији је допринос у развоју ове заједнице огроман, а посебно што се одобрена траже за оне врсте дјелатности које се обезбиједују у нашим хотелима на највишем нивоу. Имајући то у виду, оцјенили smo да нема потребе да се на подручју ове Мјесне заједнице постављају привремени објекти за обављање угоститељске и посластичарске дјелатности. Да смо другачије поступили, било би то директно атаковање на квалитет туристичке понуде коју ово подручје нуди до мајим и страним гостима.

Као што сте могли и да прочитате: у овој Мјесној заједници се расправља и одлучује о разноврсним и сложеним проблемима, и то успјешно.

Д. Ј.

ПОСЈЕТИЛИ СМО ДОМАЋИНСТВА КОЈА СУ ДОБИЛА ПРИВРЕМЕНИ СМЈЕШТАЈ

У ВЈЕШТИЦИ СВИ ЗАДОВОЉНИ

Посјетили смо насеље у Вјештици, где је у Одмаралишту ОГП „Тито град“ смјештено око педесет породица, које ће овде зимовати, а, можда, и остати све док буде за њих обезбиђен трајни смјештај. Ово насеље изграђено је прије двије године, а намјена му је била, и остала, да се користи за љетовање радника Општеграђевинског предузећа из Титограда. Прошлиле зиме насеље је зјапило празно. Сада је ово најживљи кутак на нашој ривијери.

— Јесте ли задовољни смјештајем? — упитали смо Марка Куљачу, који је, с обзиром на број чланова породице, добио смјештај у једној кући.

— Што се тиче куће, распореда, комфора и безбедности од потреса, никада не бих пожелио бољи смјештај — рекао нам је Марко чија је супруга Јованка, како сазнасмо из разговора с осталим укућанима, први пут послије 15. априла ушла у кућу и мирно заспала.

— Видим да су и моје комшије, сви без разлике, задовољни смјештајем. То су све фамилије с дјецом, а овде је за дјецу прави рај: шума, поток, ливада — природа каква се само пожељети може. Нема опасности од саобраћаја. Мало је удаљено за

школску дјецу, али, до сада је аутобус „Аутобоке“ долazio до насеља. Јуче се шофер нешто наљутио и рекао дјеци да убудуће неће долaziti, већ да излaze на магистралу. Мислим да није у реду да возач сам одлучuje о реду вожње.

Иначе, снабдијевање насеља је дosta добро организовано. Основне намирнице

можемо купити у Боретима. Пријем телевизијског програма дosta је добар. Овде је био понуђен смјештај и неким породицама из Старог града. Многи га нијесу прихватili под изговором да је то пустinja, да има змија, да је удаљeno... То је, међutim, добро дошло нама који smo задовољни и с малим — каже Марко Куљача.

85 ПОРОДИЦА У КАМЕНОВУ

Највећи број породица које су остale без крова над главом у земљотресу смјештene су у Одмаралишту Синдиката Косова — кампу Каменово. Тамо је већ уселио око педесет породица с подручја мјесних заједница Будва I и Будва II и око 35 породица с подручја Мјесне заједнице Свети Стефан.

Наши саgovorник, Радетић, радник ООУР „Свети Стефан“, изразио се најпохвалније о условима боравка у овом одмаралишту.

— Овде нам је изванредно. У овим кућицама имамо све што је потребно за фамилију. Посебно бих желio да истакнем љубазност, пожртвovanje и пажњу особља кампа које је за прије. Знате — каже Радетић — овде се изузетна брига поклana цвијећу и зеленилу. А ту је много дјеца — проšjeчno двојe на свaku кућu. А где је много дјeца, teško јe успostaviti red. Но, домаћини су на најљубазniji начин скренули пажњu роđiteljima da пазe на цвијeћe и зelениlu. Настојimo да oву molbu do kraja uvažimo.

Иначе, ових дана је у насељu отворena kompletna samoposlužna u organizaciji „Centro-Jadrana“ iz Bara. Tu se mogu dobiti sve osnovne namiрnice i друге potreštine, a, kako nam reče Гости Avdi, radnik ove sa mopalugue, uskoro ћe se u prodavnici moći dobiti i svježe meso.

За школску dјeцу „Avtobok“ je organizovala pravoz, ali, po svoj priči, više je to putnički autobus nego ћački, jer dječa često nemaju gdje da sjednu.

— Готовo сви smo postali strastveni ribolovci — каже Јовета. — Из свакe kућe u по-подневним часовимa izlazi po-neko s ribarskim шtamptom. Петар Петричевић је главни.

Станаринu do sada niješmo plaćali. Ovih danu очekujemo rješenja o plaćanju, i to 300 dinara po krevetu. Укупna potrošnja struje dijeliće se po članovima domaćinstva. Сve to nije skupo samo kada се našao cijuran krov nad glavom. Но, шta ћe biti na proljeće, kada буде trebalо iseliti iz odmarališta? — postavlja pitanje Radetić i sebi i nama.

У Брајићима: чекalo се на пројекте и кредите

Док је ситуација у приобалном дијелу општине дosta добro решena, на сеоском подручју проблем смјештaja становништva je приличno težak. Неколико породица, које имају стоку и жиvinu, нијесu у mogućnosti da na pustu selo i prezime u objektima којe su im понудиле mješne zaјednice, a na selu niјesu uspjeli da obновe postpradale do mose, niti da направе nove u kojima bi se moglo bezbedno prezimeti. Зимa je na pragu, a mnogi se tek pripremaju za početak radova. Разлог закашњењa: чекalo се на пројekte, krederate, majstore...

Посјетили смо Брајићe, где je situacija nafta. У selu Martinićevima затекли smo Đaniila Pejkovića, Račićevina i priprema teren za izgradnju nove kuće. Do sada je od materijala prijavio samo openu.

Томо Martinović je od razrušene kuće napravio staju za stoku, a udario je temelje za no-

na једну kравu mu je ujela zmija i na mjestu je crknuula, brijeđila je, каже, on oko dva miliona. Druge ove mnogočlane familijske — једанаestoro u tri prikolice: Mitar sa suprugom i troje djece. Stojan sa suprugom i djetetom u drugoj prikolici (drugo je djeće na putu) i Petar sa ženom i djetetom u trećoj prikolici. Сvi kod Jadranskog sjama.

— Нудили су нам смјештај u кампу „Каменово“ — каже Mitar, ali to nam je daloko. Dječa su sitna, a mi smo u radnom odnosu. Petar radi u BIP-u, treba u šest na posao, Stojan u pola tri treba da vozii kruh za Herceg-Novi, a ja do deset uveče radim u Klubu penzionera.

— Кредит је касно стигао i за sada niješmo mogli ništa uraditi — каже Marko Stojanović. — Иначе, pripremam se da gradim novu kuću u Stojanovićima, na temeljima stare.

У Brajićima je u nafta

Брајићи — испред шатора

и

situacija je porodica Žmura Stojanovića koja broji sedam članova od kojih troje djece od jedne do tri godine, болесna majka i sestra. Od petnaestorog aprila žive pod šatorom i privi put su ogađali upirili u narušenoj kući b. novembarja. Iz šatora je istjerala zima.

— Јuce sam dobio plan za novu kuću — каже Žmuro. — Iskopao sam temelje, nabavio opeku i cement, ali све je sada kasno, јер у Brajićima su već почeli мразеви, па се са цименом tomu ne може raditi do proleća. Ne преостаје mi ništa drugo него да се с фамилијом вратим у ovu razvalinu.

Ударio je temelje novoj kući i Niko Jovićin, у старој ne smije zimovati, јer je trošnina, Popravlja i staju za smještaj govedi i koňa.

Најбољe се снашао Vukale Klađan "sa babom", kako назива своју suprugu Joku. Prilikom su mu u pomoh prijatelji iz Јуботићa i vrolo dobro saniiali kuću i staju.

У Поборима је почело да се гради

Шест нових кућа у Поборима

TRIDESETAK UGROŽENIH PORODIĆA iz Pobora zimovati u selu. Poslije zemljotresa napravljeno je šest novih kuća, a nekoliko ih je saniirano. Највећи проблем представљају социјално угрожене фамилије Стане Зец (Mitar Krstov), Стане Brajić, па Милица Зец, Ђуро Шумар, Niko Шофран, Marko Баконовић...

— Ove porodice ne mogu same обезбједити кров над главом — кажу Marko Kapisoda i Krsto Зец, активисти из Pobora. Po njihovom mišljenju, највећi problem je u tome što se kasnilo s dodjeljivanjem kredita због velike procenzure. Иначе и приликом ankete Opštinskog komiteta Saveta komunista, većina становнишtva u Poborima se izjasnila da ostaće u selu. У најtežoj situaciji je porodica Mitora K. Zece, koja i dalje stajuje u kući označenoj crvenom linijom.

Vladimir Stanišić

Четворочлана породица Dragana Knjegovića

И поред тога што је поведена широка акција за обезбеђење сигурунijeg смјештaja у угроженог становништва, у насељу приколица, које је смјештено у парку бивше зграде „Романија“, остало је преко двадесет породица које су одлучиле да зиму проведу у приколицама. То су, углавном, станари из „Романије“ и становници Старог града, који су, поред прико-

лица, „скрпили“ и дрвене баччице које им служе као кухиње и за дневни боравак. У неким приколицама станује више чланова, па и дјеца. Станари, болесне и изнемogle особе. Седам чланова породице Dушана Шофрана смјештено је у једној приколици, а такођe у по једној живе Рако Кривокapić sa шest чланова, Гавро Драшковић, Mitar Stojanović и Јово Ма-

ровић sa по пет чланова, Драган Кнжевић, Часлав Брковић, Марко Поповић, Јубица Страхиња и Blagoj Krstichevich sa по четири члана. — Понуђен нам је смјештај у Одмаралишту „Нафтагас“ — каже Драган Кнжевић, радник Културног центra из Budve — или тamo ne можемо da upotrebimо struju ni za grijanje ni za spremanje hrane. Trebalо bi sve to organizovati na plinu, a mi to niješmo u mogućnosti. Осим тога, dječa nam idu u školu, a ja i supruga smo uposleni.

Лjubo Marković navodi iste razloge због којих се одлучio да zimuje u prikolici:

— Не одговара им смјештај u „Naftagascu“. Остаем ovde, све mi је u redu, niшta mi ne falii. Тамо ћu otići samo u slučaju велике невolje.

СЈЕДНИЦА ОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА СК

На дневном реду: отклањање посљедица земљотреса

На другој сједници Општинског комитета Савеза комуниста, којој су присуствовали и Рако Дулетић, предсједник Општинске конференције СК, Предраг Ђулафић, предсједник Скупштине општине, Бранка Медин, предсједник ОК ССОЈ, Милорад Дапчевић, секретар Општинског вijeća синдиката и др Бранко Перић, извршни секретар Предсједништва ЦК СК Црне Горе, разматрана су актуелна питања остваривања оперативног програма задатака на отклањању посљедица земљотреса.

Жарко Миковић, секретар Општинског комитета, упознао је присутне о преузетим мјерама и активностима које су у току, а усмјере не су на отклањање посљедица земљотреса. Дајући све обухватну слику тренутног стања, он се посебно осврнуо на проблем смјештаја и збрињавања становништва које је остало без крова над главом. Било је ријечи и о санацији и изградњи станове у индивидуалном и друштвеној власништву, оживљавању привредне активности и обнови порушених и оштећених угоститељско-туристичких капацитета, додјели постројачких кредита и неповратне новчане помоћи из средстава фонда солидарности, као и о проблемима расподјеле личних доходака корисника друштвених средстава.

У дискусији су учествовали Предраг Ђулафић, Трипко Матовић, Рако Дулетић, Милорад Дапчевић, Милан Војнич, Стево Божковић, Гојко Јовичић, Милена Марковић и др Бранко Перић. Оцијењено је да је и даље на подручју наше општине пријестоји проблем који у даљем току акције морају бити предмет сталне пажње Савеза комуниста. У погледу збрињавања и смјештаја угрожених домаћинстава нарочиту пажњу треба посветити обезбеђењу социјално угрожених породица, регулисању статуса подстанира и

одређивању висине закупнице за коришћење појединих угоститељско-туристичких објеката. Интензивираје се активност на санацији и обнови порушених и оштећених стамбених објеката, како би они били завршени у уговореним роковима. Највећу тешкоћу за благовремено обављање овог задатка представља недовољан прилив средстава.

Било је пропуста и злоупотреба приликом расподјељења средстава из Фонда солидарности и кредита. С тим у вези, чланови СК ће се више и одлучије ангажовати да се сличне појаве благовремено уоче и сузбију, а њихови носиоци позову на одговорност.

Анализирајући тренутно стање у области расподјељења доходака, Општински комитет је оцјенио да је послије 15. априла код одређеног броја корисника друштвених средстава, нарочито у ванпривредним дјелатностима, дошло до неодговорног и неконтролисаног повећања личних доходака, незадовољно од резултата рада и усвојених критеријума.

Закључено је да је неопходно да Општинска конференција, Општински комитет и све основне организације СК редовно прате извештај овога о раду и одговорности, на трећој сједници Општинског комитета СК било је ријечи о изради самоуправних и друштвених планова за период од 1981. до 1985. године, као и о актуелним питањима метода, унутрашње организације и остваривања улоге Општинског комитета. Треба, закључено је, обавити све припреме за што потпуније праћење активности у основним организацијама у току трајања јавне расправе у вези са задацима на остваривању иницијативе друга Тита и задацима планова развоја.

Унутрашња организација рада Општинског комитета детаљније ће се регулисати Статутарном одлуку и Пословником о раду, а до тада ће се између чланова Комитета подијелити послови по подручјима друштвене дјелатности као што су самоуправне интересне заједнице, мјесне заједнице, Скупштина општине и њени органи, послови координације рада с друштвено-политичким организацијама, развојно-управни и друштвено-економски односи у удруженом раду, идејно-политички рад, народна одбрана и друштвена самозаштита.

Одлучено је да се за дописника листа „Комунист“

издања за Црну Гору имenuје друга Драган Новаковић, новинар „Побједе“.

На предлог Предрага Ђулафића, одлучено је да се покрене иницијатива да се Школском центру за усмјерено образовање и васпитање, по завршетку објекта који је у изградњи, да име посвједочи Едварда Кардеља.

*

Поред договора о праћењу јавне расправе у основним организацијама у вези са задацима на остваривању иницијативе друга Тита с колективном раду и одговорности, на трећој сједници Општинског комитета СК било је ријечи о изради самоуправних и друштвених планова за период од 1981. до 1985. године, као и о актуелним питањима метода, унутрашње организације и остваривања улоге Општинског комитета. Треба, закључено је, обавити све припреме за што потпуније праћење активности у основним организацијама у току трајања јавне расправе у вези са задацима на остваривању иницијативе друга Тита и задацима планова развоја.

Унутрашња организација рада Општинског комитета детаљније ће се регулисати Статутарном одлуку и Пословником о раду, а до тада ће се између чланова Комитета подијелити послови по подручјима друштвене дјелатности као што су самоуправне интересне заједнице, мјесне заједнице, Скупштина општине и њени органи, послови координације рада с друштвено-политичким организацијама, развојно-управни и друштвено-економски односи у удруженом раду, идејно-политички рад, народна одбрана и друштвена самозаштита.

Усвојен програм активности основних организација синдиката

На сједници Општинског вijeća синдиката (предсједао Иво Калоштровић), а пријестоји се иницијатива да се Школском центру за усмјерено образовање и васпитање, по завршетку објекта који је у изградњи, да име посвједочи Едварда Кардеља.

Предстојећа активност има за циљ да синдикално чланство максимално ангажује у припреми документације за изборне скупштине — извештаје о раду у протекле двије године, реферата о наредним задацима и програма даље активности. Пре ко критичког сагледавања досадашњег рада мораће се програмирати будући задаци и обавезе у правцу даљег, још ефикаснијег дјеловања синдикалног чланства.

За чланове извршних и надзорних одбора треба бити најактивније раднике који су се истакли у досадашњем раду и који се као такви потврђују својим заједницама у свакодневној самоуправној пракси. Основне организације синдиката, које дјелују у саставу „Монтенегротуриста“, приликом одржавања изборних скупштина бирају делегате за Конференцију синдиката „Монтенегротуриста“, која треба да се конституише до 25. фебруара 1980. године.

Закључак Општинског вijeća је да се преко средстава јавног информисања напомиже раднији људи благовремено упознају с током и садржајем предизборних и изборних скупштина. Виеће се упознаје и с коначним текстом документа „Основни права и дужности радника Савеза синдиката Црне Горе у остваривању колективног рада и одлуčivanju о увођењу једногодишњег мандата предсједника“.

Виеће је с правом критиковало радне организације које нису на вријеме испуниле своје обавезе у погледу уплате у фонд солидарности дијела деветодневне зараде радника.

М. Дапчевић

Спровођење Титове иницијативе

Материјал Предсједништва ЦК СК Црне Горе о задацима Савеза комуниста у остваривању иницијативе друга Тита о унапређивању колективног рада и одлучивања, јачању одговорности и примјени једногодишњег мандата предсједника, односно предсједавајућег, постao је ових дана најактуелнија тема у нашој општини. О њој се расправља у свим срединама — на партијским састанцима и скupовима представника самоуправних структура. Утврђени задаци свуда се прихватају јединствено, али конкретизовани, прилагођени стварним проблемима радних и животних средина и основним правцима будућег дјеловања радних људи и грађана, односно чланова Савеза комуниста. Упоредо с прорадом материјала, извршена је конкретна и критичка анализа праксе у свим областима живота и рада.

У основној организацији удруженог рада „Хотели Свети Стефан“ анализиран је рад сваког самоуправног органа и сваке друштвено-политичке организације. Том приликом било је ријечи о функционисању делегатског система — попуштању делегата у Вијећу удруженог рада и скupштинама самоуправних интересних заједница, о активности делегација и њиховој сарадњи с делегацијама у радној организацији и Мјесној заједници, с посебним освртом на рад зборова радника, Радничког савјета и на дјеловање чланова Савеза комуниста.

Д.

СУСРЕТИ ОMLADINA ZA PRIMJER

Мало је Будвана који не познају Драгана Лијешевића. Било да су упитању спорте и културно-забавне приредбе, радне акције и сличне манифестације, Драган је увијек и тамо где наступају млади. Такмичи се, под стиче друге, неуморан је у бригадарској блузи.

За овог омладинца, студента правног факултета, спорт значи много. Подједнако добро плива и игра ватерполо, а често упражњава мали фудбал и атлетику. Голман је ватерполо клуба „Будва“, који је ове сезоне изборио пласман у другу савезну лигу.

Оно због чега Драгана че то помињу јесте пливачки маратон. Јетос је сваког дана пливао од Словенске плаже до Шкоља и најтраг. То је пут од двије

миље или 3600 метара. Понекад је два пута дневно пливао на тој релацији.

Поодавно се већ дивимо нашем маратонцу Вељку Рогошићу, његовој изузетној енергији и такмичарским у-

спјесима — каже Драган. — Желио бих да кренем његовим стопама, мада знам да то ни мало није лако. Релација на којој сам љетос пливао је мала, али ћу је постепено продужавати — све док без напора не будем пливао до Светог Стефана и Петроваца...

Треба истaćи да је Драган постигао изузетно вриједне пливајући до острва: 3600 метара он је преваливао за сат а радиће да вријеме још поправи. Но, брзина није у првом плану — далеко је више жије да се плива што дуже.

Стигне и на ватерполо, фудбал, омладинске састанке. Не заборавља ни обавезе у вези са студијама, а с времена на вријеме слика. Већ је урадио више цртежа, слика у уљу, темпере и акварела.

„Авала“ ће засијати у новом руку

РАДНИЦИ ПРЕДУЗЕВА „КОМГРАП“ отпочели су не давно рушење четвртог и трећег спрата хотела „Авала“. Вјетар и киша не ометају њихов рад. Можете их видjeti високо на крову како неуморно обављају свој посао.

Тешко је гледати како се руши овај објекат, који је пре живио априлско разарање, и поред тога што знамо да ће он сјутра бити љепши и конфорнији него што је био. Зато и није ријетка по која суза у очима становника Будве, који дођу да гледају како се постепено мијења позната панорама њиховог града.

— Очекујемо да до краја новембра завршимо рушење два спрата — каже Ђорђе Миловановић, пословођа „Комграпа“. — Сваког дана се ради и по десет сати, чак и недељом. Посао је веома тежак и опасан, јер се ради на великој висини, а и временске прилике нису баш по вољне. И поред киша и јаког јужног вјетра, наша радници обављају свој посао стручно и пазе да сваки камен скину неоштећен.

Илија Јокић је машиниста из Београда. Његов компресор ради нон-стоп. Чули smo да је оvdje у Будви још од априлског земљотреса и да ради на рашчишћавању рушевина. — Сви smo се ми — каже нам он — добровољно јавили да радимо овај посао, који није нимало лак. Дошли smo, јер хоћемо да помогнемо, а не искључиво ради зараде, јер у Београду можемо да нађемо посао заисту плату коју добијамо оvdje. Послије завршетка радова на „Авали“ Ђорђев компресор ће се „преселити“ у Бечиће, где се обавља санација хотелског комплекса.

Ферида Бешировић затекли smo на радилицу. Спучтио се с крова где ради на скидању фасадног камена. — Није лако, — каже он — треба пазити да се човјек не повиједи, а овдje је то могуће сваког момента. Моја је дужност да водим бригу о људима и да посао буде стручно обављен.

Боро Јуровић шеф техничке службе у ОУР „Авала“, тренутно ради као надзорни орган. Настоји се да се сачува камена облога која ће се касније употребити за изградњу новог хотела. У овом посулу, који представља главну суштину рушења, радници „Комграпа“ су у потпуности успјели и треба им одати признање за рад. — То није обичан посао — истиче Јуровић — већ право мајсторство скидати камен експлозивом, а сачувати га од ломљења. Један дио овог фасадног камена употребиће се касније и за кафанду „Моторен“, као и петнаест стубова који потичу још из 14 вјека, а налазили су се на малој тераси хотела „Авала“.

Упоредо с рушењем „Авеље“ ради се и на комплетирању пројектне документације коју треба да испоручи „Амбијент“ из Љубљане. — Очекујемо — каже нам Ђуро Радановић, вршилац дужности директора — да ћемо посао око обезбеђења финансијских средстава и увођења извођача радова на овом објекту завршити још у току ове календарске године. У цјелисти је обраћен комплетни кредитни захтјев и достављен нашој Основној баници.

„Авала“, као хотел „А“ категорије, имаће третман градског хотела, па ће као таква са свим својим комплетним садржајем радити

Почело је рушење два спрата хотела „Авала“ — Снимио: Милорад Тодоровић

твоком цијеле године. Радни људи ове основне организације уложиће максималне напоре да у оквиру санације и реконструкције обезбиједе такву селективност понуде која ће употребљавати и ком плетијати укупну понуду овог простора. Овај нови објекат имаће 120 кревета у такозваним апартманима, односно рента-вилама, што чини корак напријед у узакавању захтјева савременог тржишта. Објекат ће у свом саставу имати поливалентну конгресну дворану, неколико друштвених просторија, затворени и отворени базен, као и сопствени гаражни простор.

Н. МИТРОВИЋ

ДО 1982. ГОДИНЕ

Нови град на Словенској плажи

Између Словенске плаже и Јадранске магистрале ће опет објекти намирење туризму и угоститељству.

Геофизичка, геолошка и сеизмичка испитивања показала су да се на простору где су се некада налазили „Интернационал“, „Адријатик“, „Славија“ и „Плажа“ могу градити нови објекти који неће бити концентрисани као раније, а биће ограничени што се тиче висине и површине.

— Концепција развоја на којој радимо од јуна добила је подршку друштвено-политичких и привредних радника комуне и сада предстоји коначна израда програма развоја, а потом расписивање општегословенског конкурса за урбанистичко и архитектонско решење новог комплекса на Словенској плажи — каже Раде Ратковић, помоћник директора ОУР „Хотели Словенска плажа“. — Идуће године отпочеће израда пројекта и сређивање документације, а крајем године и радови. Први туристи у нове објекте на Словенској плажи могли би стићи тек 1982. године.

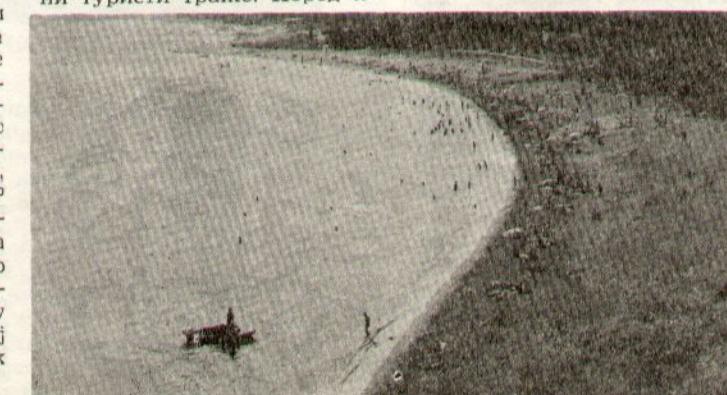
На Словенској плажи ће се градити нешто више кре-

вета него што их је било — између 2500. и 3000. И локација на којој ће се пружати комплекс треба да буде нешто већа од рта Завале до нове поште у Будви, са чиме су се сложили представници привредног и друштвено-политичког живота кому не. То значи да би Јадрански сајам, градски стадион, хотел „Парк“ и одмаралиште студената требало преселити.

Смјештајни дио у новом комплексу неће бити оно најважније. Настојаћемо да се више пажње посвети другим објектима које савремени туристи траже. Поред хотела и бунгалова, градићемо класичне и специјализоване ресторане, бистре, пивнице, базене, тениска игралишта, голф-терене, школу скијања, сликарски атеље и галерије, библиотеку, сувенирни цу, дјечији вртић, амбуланту, самопослугу и сву потребну инфраструктуру — каже Ратковић.

Такозвани техно-економски сервис — складишта, просторије за припрему и вешерје — неће бити лоциран у оквиру хотелског комплекса, већ ће, највероватније, бити постављен у сервисној зони у Јазу.

С. Г.

Словенска плажа почетком септембра 1979.

Урбанистички планови Петровца, Јаза и Бабин-дола

Скупштина општине је још у августу прошле године донијела одлуке о приступању изради ревизије детаљног урбанистичког плана Петровца и Бабин Дола, као и о изради детаљног урбанистичког плана Јаза. Финансијска средства за израду ових планова обезбиједила је Скупштина општине и СИЗ за изградњу и комуналну дјелатност.

Израда планова повјерена је специјализованој организацији „Београд-пројекти“.

Према садашњим предвиђањима, планови ће се наћи још једном на оцјени у делегатској бази, да би се коначно о њима изјаснили делегати свих вијећа Скупштине општине на сједници која ће се одржати крајем новембра.

Усвајањем урбанистичких планова знатно ће се допринијети бржем отклањању посљедица од зем

љотреса и брзој обнови, изградњи и развоју наше општине.

ПРЕДЛОГ ЗА ПРИВРЕМЕНЕ МЈЕРЕ У „ПРАХА“ БЕЧИЋИ

Општински друштвени правоборници самоуправљања поднијео је предлог за покретање поступка за предузимање привремених мјера према пословној јединици „Праха“ због поремећених самоуправних односа. Како се очекује, Скупштина општине ће на наредној сједници донијети закључак о покретању поступка и образовању комисије за утврђивање услова за предузимање привремених мјера.

Од доношења Закона о удруженом раду, крајем 1976. године, ово је први случај у нашој општини предузимања привремених мјера.

Извјештај о деветомјесечном раду

У складу с програмом рада Скупштине општине и принципом јавности рада и одговорности, сви општински органи државне управе и правосуђа поднијели су извјештаје о свом раду за период јануар — септембар 1979. године, а крајем октобра и Извршни одбор Скупштине општине. У складу с радом делегатске скупштине, ове извјештаје у новембру разматраше делегатска база, а коначну оцјену о раду општинских органа државне управе и правосуђа даје делегати свих вијећа Скупштине општине крајем новембра.

Приликом разматрања извјештаја делегатска основа упознаће се с врстом и обимом задатака и послова. Затим, с проблемима и условима под којима су органи радили. Због катастрофалног земљотреса у услови рада су знатно

отежани, а обим послова и задатака је повећан.

Прилика је да се рад општинских органа јавно оцјеније, да се дају примједбе, мишљења и сугестије за даље унапређење сарадње и међусобних односа.

Полазећи од принципа одговорности и самосталности, извјештаје су поднијели Одјељење за привреду и инспекцијске послове, Одјељење за опште послове и друштвене службе, Одјељење за народне одбране, Штаб територијалне одбране, Одјељење за унутрашње послове, Служба друштвених прихода, Општинско јавно правоборништво, Општински друштвени правоборници самоуправљања, Општински судија за прекршаје, Служба за скупштинске послове и Извршни одбор Скупштине општине.

У БУДВИ ЗАПИСАНО...

ПЕТНАЕСТИ АПРИЛ

ЗНАК ВРЕМЕНА. Поетски барјак пролећа. Мјесец љубичица и мимоза. Лијеп мјесец. Ко би рекао да немо га тако злопамтити?

Измамило нас сунце на улице. Море залепршало плавом краватом

Многи су априли сазрели у теби
И ко лисје жуто
кидали се с грана
Ал' ко што је овај —
а боље да не би —
била би срећнија
и без грдних рана,
потекла у нова
струјања Јадрана.

ГРАД ТКАН ОД СНОВА

ИСТИНА ЈЕ — било је тешко. Дрхтали смо. Плакали. Страховали. Сумњали. Невјеровали.

Истина је да нисмо знали шта ће се све дододити. Колико ће жртава бити. Шта ће нам све бити срушено и када.

Ти ниси тишина,
ни бура само,
бисер на обали
плавог мора,
ти ниси само овде
ни тамо —
ти си дан и ноћ,
помало зора.
Ти си Будва,
град ткан од сноva,
рујна си зора,
увијек дан

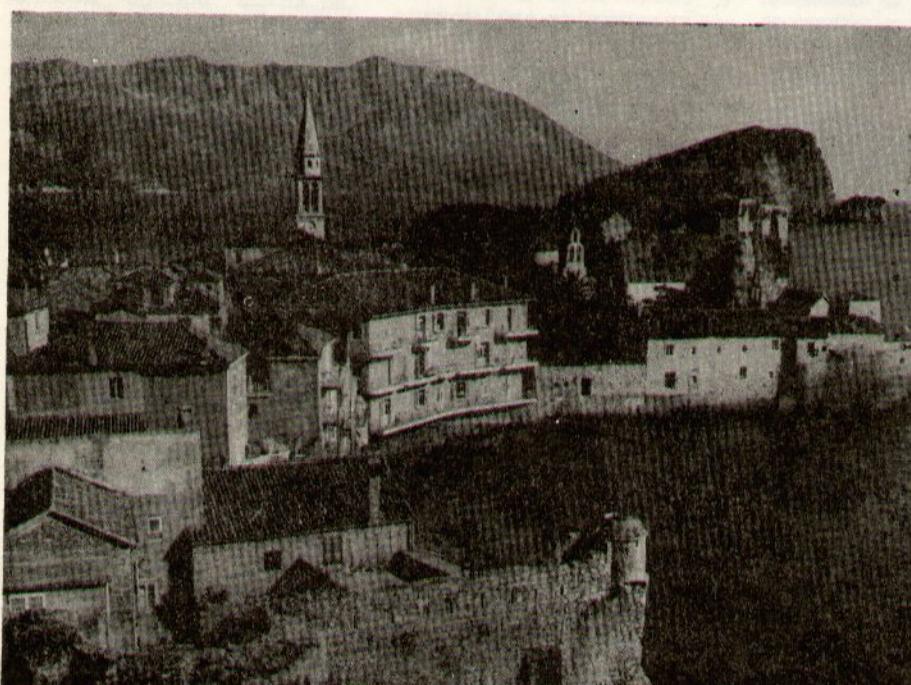
Али, истина је и да смо превили и преобљели ране. Дорушили срушено. Почели да градимо ново.

Истина је да смо истог дана почели да се окупљамо на тргове, да гледамо филмске и позоришне представе, да слушамо концерте.

Истина је да смо спремно, дочекивали госте, били им домаћини, заједно с њима љетовали од оног што је остало да се љетује. Да их нисмо изневјерили

Истина је да нас је плашио сваки подземни шум. Јачи вјетар. Случајно испаљена мина.

Истина је да смо сви, или бар већина нас, спавали под ведрим небом. Бројали сате невоље.

Истина је да смо спремно, дочекали јесен. И да још боље дочекујемо зиму. Дочекаћемо је с градитељима — нашим пријатељима из цијеле Југославије, с људима који су нам притецли у најтежим тренуцима и који заједно с нама грађе сада љепотицу Јадрана.

Помало аветињска слика Старог града, тужни украс залива, а одмах затим бесмртно растиње: палме и чијандери...

Барке.

На дохват руке, пуно малих барки. Онако како море дише, тако се клањају сунцу, чине непоновљиви ритуал таласања.

Барке на будванском мору, овог јесеног дана, кад се град бори да залијечи пролећне ране.

БАРКЕ

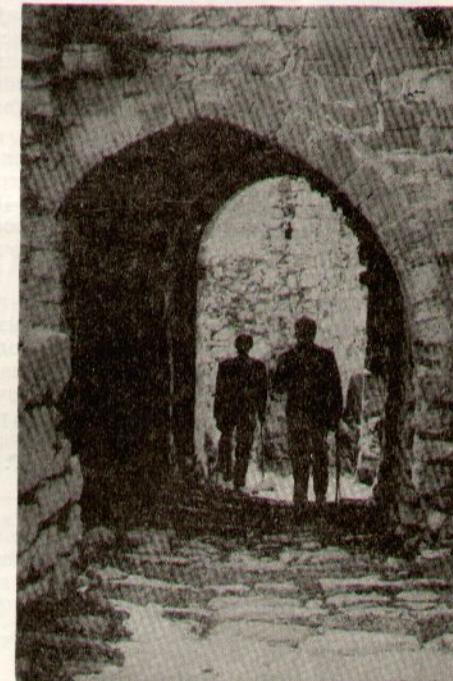
СВЕ ЈЕ МОГУЋЕ. И несрећа је могла бити већа. Могло је бити и више страдања и жртава. Све је било могуће тог петнаестог априла. Кад је већ морало, добро је што је било само толико.

Ти си као лист тишине,
тока на прсима
Ловћена сјајна,
мало је кад кажем
Будва,
а мало више
кад кажем: Бајна!
Кад кажем: Будва
и пријдјев цвјетни
у ревер времена
зајенем тада,
када да сам рекао:
вјечност стара
а вјечно млада!

Најбоље би било да овогодиши и април није имао свој петнаести.

Али, био је тај петнаesti и прошао је.

Сад је вријеме за разговоре о баркама.

КАЛЕИДОСКОП СВЈЕТЛОСТИ.
Плаветни узбуђења.

Колико ријечи стаје у кристалну кап твог имена?

Гледано с мора, с југа на сјевер,
види се најприје измаглица камена.
Облачи под Ловћеном сивају.

Вријеме у погледу претвара се у слике: писко растиње, као таласасто степениште, силази к мору. Декор Медитерана. Планинска колијевка од мора. Што год је камен ближи води, узбуђење је веће. Одозго гледано, назиру се дјела људских руку: кровови, стазе, алеје лијандера, мимозе, палме. Она означавају човјеков животни простор.

Будва!

Све једноставнија.

Све љепша.

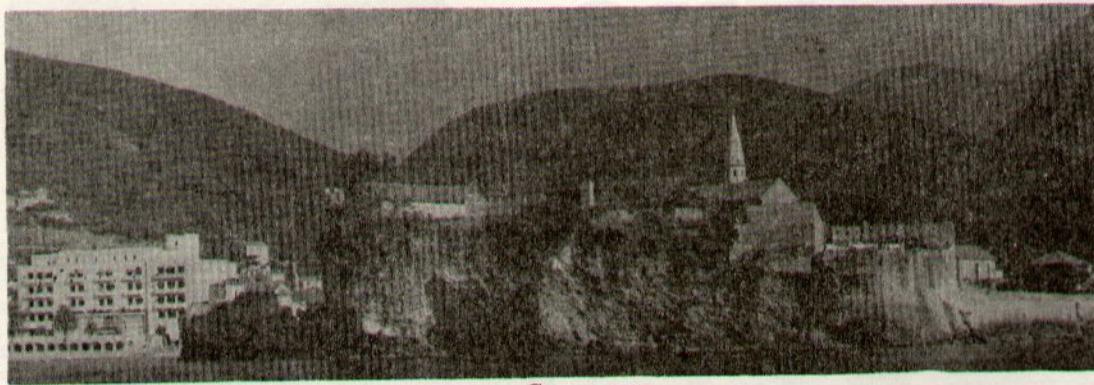
Јадрански пут, као пупчана врпа, проведен је кроз њу. Ту камен престаје, коракне се и — море. А крај мора, под планинама. ОНА: Словенска плажа, Стари град. Негде даље — Маине, Топлиш, Јаз, па Бечићи, Милочер, Свети Стефан.

Барке — стражари.

Свјетионик — галеб.

Само да се не мисли на оно страшно јутро. Априлско. Проклето.

Раде ЈОВИЋ

Стари град

МЕЂУНАРОДНА СОЛИДАРНОСТ У КУЛТУРИ

Пољаци ће радити на обнови Старог града

Делегација Социјалистичке Републике Црне Горе на челу са др Божином Ивановићем, републичким секретаром за образовање и културу, боравила је почетком но

Завршено је рашчишћавање

Недавно је завршено рашчишћавање старог будванског града. Након мјесец дана рада специјализована омладинска радна бригада „Буро Пуцар Стари“, коју су чинили млади из 22 града Босне и Херцеговине, напустила је Будву.

— Учинак ових младих људи био је изванредан — рекао нам је секретар Мјесне заједнице Будва I Милан Кљајић. — Они су радили ударнички, високо премашили норму и сада су све улице у граду проходне. Камен с порушених зграда је сложен, а отпадни материјал одвезен ван града.

У Будву је стигла и стручна екипа Архитектонског факултета из Загреба коју предводи професор Јонатан Плешко. Она ће вршити геолошка и геофизичка испитивања тла на коме почива Стари град.

— Најважније је истаћи да се континуитет у раду више неће прекидати — истиче Кљајић. — До краја године биће утрошено 20 милиона динара на заштиту објеката у Старом граду, а очекује се и долазак стручњака који ће ради ти на његовом обнављању.

С. Г.

вембра у Пољској, где је са стручњацима Завода за конзервацију водила разговоре о могућностима њиховог ангажовања на обнови стarih урбаних језгара на Црногорском

приморју. Поред др Ивановића, делегацију су сачињавали Љубомир Каписода, директор Републичког завода за заштиту споменика културе СР Црне Горе, са сарадницима и предсједници будванске и цетињске општине Предраг Ђулафић и Нико Ражнатовић. Након повратка из Пољске, замолили су смо предсједника Ђулафића да за наше читаоце каже неколико ријечи о резултатима разговора наше делегације с пољским стручњацима.

— Сврха наше мисије била је да се упозnamo са достигнућима Пољског конзерваторског завода и могућностима њихове помоћи на обнови стarih урбаних језгара и културно-историјских споменика који су страдали у земљотресу. Нашили смо на веома топа и срдачан пријем. За вријеме боравка у Варшави примој нас је замјеник министra за културу Пољске Јозеф Фајковски и југословенски амбасадор у Варшави Мухидин Бегић. Обишли смо и стари град Торуњ, на чијем Универзитету постоји факултет за конзервацију. Пољски стручњаци упознали су нас с радом њиховог Института, чија су достигнућа, заиста, импресивна, начином школовања кадрова и другим питањима и проблемима у вези ревитализације стarih урбаних језгара.

Директор пољског Завода за конзервацију др Тадеуш Полак изразио је спремност пољских институција да се ангажују на обнови културних споменика на Црногорском приморју, прије свега на обнови старе Будве, као и на конзервацији покретних и непокретних споменика културе који се чувају и налазе на Цетињу. По мишљењу пољских стручњака, обнова старе Будве трајала би око пет година. Већ крајем новембра др Тадеуш ће посетити Будву у циљу упознавања са степеном њеног општећења.

Старог града.

В. С.

ЗА 40-ГОДИШЊИЦУ УСТАНКА

Филм о тринаестом јулу

Под предсједништвом Ненада Бућина прије неколико дана у Титограду је одржана сједница Савјетa играног филма о 13-јулском устанку црногорског народа, који треба да се реализује у производњи „Зета филма“, и телевизијске серије на исту тему, у продукцији Титоград и „Зета-филма“. На сједници се расправљало о другој верзији сценарија за филм и за ТВ серију чији су аутори: Ратко Ђуровић, Вукашин Мићуновић, Пуниша Петровић, Мило Ђукановић и Радомир Шарановић (на адаптацији текстова и дијалозима радили су књижевници Мирко Ковач и Борислав Пекић). Након плодне дискусије у којој су учествовали Ненад Бућин, Михаило Тодоровић, Чедо Вуковић, Видео Јарковић, Филип Вајковић, Мато Петровић, Милија Коматина, Радоје Михковић, Андрија Мугоши, Милан Новчић, др Ратко Божковић, Вајо Шарановић, Данило Лекић, Пуниша Петровић, Вукашин Мићуновић, Ратко Ђуровић, др Божана Ивановић и други, констатовано је да су нове верзије сценарија и за ТВ серију знатно боље, нарочито да су побољшане у идејно-политичком погледу, те да групи аутора треба одати признање за труд који је уложен на овим текстовима. Наравно, дато је још неколико примједби, на које ће аутори обратити пажњу код израде дефинитивних сценарија, које се очекују најкасније у јануару идуће године.

Закључено је да се сви послови на овим филмским односно ТВ пројектима убрзају, како би и филм и ТВ серија били снимљени у текућем годину. Једино тако се може рачувати да ћемо 1981. године, за 40-годишњицу тринаестог устанка, имати готов филм и ТВ серију о једном од најзначајнијих догађаја у историји црногорског народа. У међувремену се треба заинтересовати да се на нивоу наше Републике обезбеде средства за овај подухват. Једном ријечи, тражи се да се послови не одгађају, већ да се сви заинтересовани субјекти максимално заложе како би се успјечно почели и завршили ови значајни пројекти.

М. П.

Француски новинари у Будви

Чланови редакција више француских листова интересовани су се за посљедице катастрофалног земљотреса

Посјета Сајму књига

Сваке године крајем октобра у Београду се одржава највећа смотра издавачке дјелатности — Сајам књига.

Међу радницима библиотечких установа, културних и образовних институција, међу појединцима који воле књигу Влада велико интересовање за ову манифестију. Ове године велики број

зainteresovanih из Будве посјетио је Сајам књига.

Просјетни радници осим винских школа из Будве и Петровца и професори Школског центра колективно су посетили овогодишњу смотру наших издавачких кућа, сразмјерно могућностима, наручили књиге из одређених области, потребне за стручно и савремено обављање наставе.

Радници библиотека из Будве и Петровца такође су посетили Сајам књига и потпунијији издавачи издања на ше и стране књижевности од којих се могу издвојити наслови: „Доротеј“ (најчитанија књига прошле године) и „Киша“ — Ненадића, „Легопис Перуниког потомака“ (нова књига поезије Десанке Максимовић) „Роб и Гимпел луда“ — Сингера, „Сахрана велике маме“ — Маркеса, „Људски фактор“ — Грахама Грина и друге.

Боравак на Сајму искршћен је за успостављање контакта с представником Централне библиотеке Војводине, која је задужена за пружање санирање и унапређење библиотека на територији наше општине. Помоћ ове библиотечке установе биће дугорочна и свестрана и односно се на све школске библиотеке, градске библиотеке Будве и Петровца, као и на могућност отварања пунчика тамо где је најпотребније. Матица српска ће бити извршила помоћи у књигама, док ће Централна библиотека Војводине помоћи у постављању библиотека, организовању рада и оспособљавању кадрова путем семинара.

Б. Л.

У ДЈЕЧЈЕМ ВРТИЋУ „ЉУБИЦА ЈОВАНОВИЋ — МАШЕ“

У ненормалним условима није сестало с радом

У петнаестоаприлском земљотресу дјечји вртић „Љубица Јовановић-Маше“ претрпео је значајна оштећења. Зграда је цијела испуцала, а на неким местима дошло је, због сlijeganja терена, до већих лукотина. Но, у овом колективу се, и поред тешких услова, није престало радити. Напротив, посао се одвија као да се ништа није dogodilo. Зато овим људима, који нијесу затворили врата Вртића, треба одати признање. Јер, није шала радити с дјецима, међу којима су и они најмлађи, под овако отежаним условима. Управо смо овоме хтјели да чујемо нешто више од директора Чеда Јелушића.

— Сва су дјеца примљена и удовolio је се захтјевима родитеља. Важно је било, непосредно послиje земљотреса, оспособити просторије које су биле безједне за рад, а њих је послиje стихије остало свега четири. Свјесни smo чињенице да је објекат у лошем стању — неквали тетго је грађен и на лошем терену — али, схватајући потребе удруженог рада, смогли smo снаге да организујемо рад и у ненормалним условима. Примили smo сточетресеторадије од најмлађег до предшколског узраса. Захваљујући будности васпитачица и медицинских сестара, није било већих повреда дјеце, нити епидемија заразних болести. Васпитно-образовни програм спроводи се по плану, а група предшколске дјеце припрема се за школу. Након преласка на петодневну радну ненадјељу, организоваће се дежур-

Бранко Милићевић из емисије „Коцка, коцка-коцкица“ у посјети дјечјем вртићу у Будви

Надежда Митровић

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕВЕРУ

ШЕЗДЕСЕТ ГОДИНА ОД СМРТИ ЕНДРЕ АДИЈА

Поред Петефија најбољи мађарски лиричар

КОШУТОВАЦ И ЧЕТРДЕСЕТОСМАШ, Ендре Ади (1877 — 1919) је, поред Петефија, највећи мађарски лиричар. Његова поезија представља револуционарни корак у модерној мађарској лирици. Главна су му дела: „Крв и злато“, „Волио бих да ме воле“, „Нове пјесме“, „На челу мртвих“, „Ко је мене видио?“, „На колима Илије Громовника“. Већ по насловима се види, писао је љубавне, родољубиве, социјалне и у протестантском духу религиозне пјесме. Сугестијном снагом пјесничких визија, смјелим асоцијацијама, дајући нови нагласак ријечима и изразима, он је подигао мађарски пјеснички језик на врло завидан ниво. У сваком његовом стиху осјећа се „азијатско небо што је слушало грмљавину копита народа који су се селили“.

Друго времена сматран симболистом, ма да је то очигледно само у љубавним пјесмама, Ади је био под утицајем Бодлера и Верлена с којима је имао много чега заједничког. Јер, почeo је живот као Артур Рембо, аутор „Пијане лађе“ и „Боравка у паклу“, а умро је од оне болести од које и Бодлер и Верлен, који му бjeху учитељи у

младости. Његове пјесме, пуне бола, срамота и радости напаћеног народа, чине га апостолом западног артизма или и западне хуманистичке мисли. Подсмијевао се надвојводама и ниједан стих, ни једну ријеч није написао у славу рата, већ је исповиједао гнушање према њему и стајао на челу мртвих.

Ендре Ади је, проводећи живот по болницама, до посљедњег часа, који је дошао врло рано, пјевао на себи својствен начин, придржавајући се гесла које је сам прокламовао: „Не требају ми сањани снови!“ Пјевао је: „Живот ми је био гадан... бићу лијеп мртвач... не дражи ме, Сотоно, не дражи... све што је у мом животу, горко и гадно, мађарско је...“ Ријечи његових пјесама су несвакидашије, нове као што су неуобичајено свјеже слике и драгоценјана музика ритма на љељвици лирске музике ријечи. У његовим пјесмама стално је присутан лајтмотив смрти и умирања. У том доживљавању мотива смрти нарочито је импресивно оно тугљиво, цигански наметљиво, једнолично јецање инфинитива“ (Крлежка).

СЕДАМ СВЈЕТСКИХ ЧУДА

ЗЕВСОВ КИП У ОЛИМПИЈИ

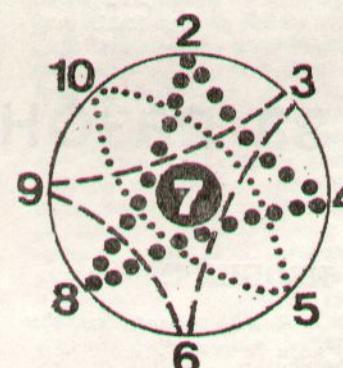
ПРИЈЕ ДВИЈЕ ХИЉАДЕ ГОДИНА Грке је занимао читав онда познати свет. Послије смрти Александра Великог, најпознатијег од свих њихових владара, они су постали велики путници и ради су обилазили историјске и уметничке знаменитости. За тадашње „туристе“, баш као и данас, писани су водичи са описом споменика и природних лепота. Једну од таквих књига — вјероватно прву у историји — написао је пјесник по имену Антитер Сидонски, посветивши је најврједнијим „великим знаменитостима“. А њих је било укупно седам. Зашто баш толико? Седам је у то vrijeme сматран магичним бројем. То је прост број — једини од првих десет, који није ни множилач ни производ других. Називач је „дјевичанским бројем“, носио име богиње Паладе Атине и био сматран симболом божанског које се никад не мијења. Групи су уочили да постоји седам планета које круже око наше Сунца и да ретине ока има седам слојева. антички градови Бавилон, Јерусалим и Рим били су подигнути сваки на седам брежуљака. У јеврејским храмовима налазио се седмокраки свијећник, као симбол вјечне светlosti коју од Сунца одражава седам планета.

„Седам знаменитости“ — Зевсова статуа у Олимпији, Колос са Родоса, Артемидин храм у Ефесу, Маузолеј на Халикарнасу, Светионик на Фросу, Пирамиде у Египту, Висећи вртovi Бавилона — све редом колосалне грађевине, вјеровало се да су најљепше и најчудесније на свијету и зато су током времена назване „седам светских чуда“. Тим смјелим и монументалним дјелима људских руку дивио се антички свет.

О ИЗГЛЕДУ ЦИНОВСКЕ СТАТУЕ Врховног грчког бога Зевса, сина Хрона и Реје, може се нагађати на основу рељефа с металног новца који је ваног у то доба и на основу

су га називали Римљани — била је висока 12 метара и досезала до крова храма у који је била смјештена. Глава, горњи дјелови тијела, стојала и други неодјевени дје

шеном представама свих грчkih bogova, са Хелијем (Сунцем) и Селеном (Мјесецом). Трон је био орнаментиран ебоновином, слоновачом, златом и драгим камењем.

бједе, која је носила маслинову гранчицу, а у лијевој скриптар — симбол Зевсове власти над Земљом. На врху скриптара, начињеног од легура племенитих метала, која је сијала свим бојама дуге, налазио се орао. Простор испред кипа био је украсен Паненовим сликама.

Статуа се налазила у цен тури Зевсовог храма у Олимпији, на сјеверозападу Пело понеза, и представљала је предмет чуђења и обожавања. Сматрало се богохуљним не видјети кип. На први дан олимпијских игара, које су још од 776. године прије наше ере одржаване сваке четврте године, атлете су долазили да се пред Зевсом закуну да ће се борити часно и да неће учинити ништа лоше за вријеме светог такмичења.

Зевсов кип је опљачкан изгледа када је престала употреба храма, у вријеме пре дора хришћанства. Према једном предању, статуа је била пребачена у Константино-полиј касније изгорела у пожару. Велики храм у коме се дуго налазила фигура Зевса разорен је у току неколико земљотреса између 523 и 551. године наше ере.

Зевсова статуа у Олимпији

Колос са Родоса

Артемидин храм у Ефесу

Маузолеј на Халикарнасу

Светионик на Фросу

Пирамиде у Египту

Седам светских чуда

детаљних описа сачуваних и до наших дана. Зна се да је кип начинио Фидија око 450 године прије наше ере. Легенда каже да је сам Зевс посветио кип, пославши на земљу муњу када је завршен.

Масивна одјевена фигура Зевса — или Јупитера, како

лови били су прекривени хиљадама малих комада слоноваче. Очи су биле свјетлуца ви драгуљи, а коса и брада начињени од чистог злата, као и хаљетак којим је био огнут доњи дио тијела.

Кип бога сједио је на престолу од кедровог дрвета постављеном на постолју укra-

шениом представама свих грчkih bogova, са Хелијем (Сунцем) и Селеном (Мјесецом). Трон је био орнаментиран ебоновином, слоновачом, златом и драгим камењем.

Око Зевсовых ногу плесале су богиње побједе. Над врхом наслона престола, око очеве главе, лебдјеле су Зевсове кћерке Харита и Хора. Праг на коме су почивала његова стопала носила су на леђима два лава од злата. У десној руци кипа била је зла тна фигура Нике, богиње по

ТИТО

Кад кажеш: „Тито“
то ти нешто значи,
то је лик са слике
који на нас зрачи.

да свако јутро
сlobodno осваја.
Татјана ИЛИЋ

МОЈА БУДВА

Када кажеш: „Тито“
пуно си рекао,
јер Тито је за тебе
много стека.

Бејах мала кад угледах
њене лијепе дивне плаже,
завољех је и од тада
нема од ње ништа слађе.

Кад кажеш: „Слобода“,
сјетиш се Тита,
тог лица што често
шта радимо пита.

Постала је Будва тако
мој вољени дом и град,
као бисер на Јадрану
млад.

Јасна ЂОРЂЕВИЋ

ДОМОВИНО, ПОД СУНЦЕМ СЛОБОДЕ

СЛОБОДА... та ријеч ломи челичне окове,
води народе, казује пут ка сунцу.

ДОМОВИНА... најсајајнија звијезда на небеском
своду, обриси јој високе литице, плаво море,
плодне долине...

СЛОБОДА... крвљу стечена — птица у лету,
за загрљај раширене руке, мирис траве и цвијећа...

ДОМОВИНА... шест наших република гори
у твом тијелу. Море ти се слило у длан, језера у очи. У руци држиш шест букиња здружених у једну, допиреш до Сунца!

На хоризонту памти твој рођендан.
Сандра ЂУРЂУЗОВИЋ

ДОМОВИНИ

Ти си као зора кад
руди
као машта кад блуди
Ти си наша срећа
најдражја бајка дјечја
Мирјана МАСЛОВАР

РАСТЕМ СА СВОЈИМ ГРАДОМ

Сваког трене
сваког дана,
уз весели
жагор малишана,
с ведрим небом
и сунцем што сјај,
растемо, растемо,
мој град и ја.
Улице се шире
куће се низу,
расте мој крај
лијеп, весео, као мај.

Горан ЈАБЛАН

МИША СА ДВА ЛИЦА

Кад мали Миша
мора да се шиша
увијек „пада киша“.

— Каква киша?
Киша из два ока
плава и дубока.

А кад Миша — чигра
иде да се игра,
са лица му сунце грије.

Какво сунце?
Сунце из два ока
плава и дубока.

Ивана ПОПОВИЋ

ИЗ ПРОШЛОСТИ
НАШЕГА КРАЈА

УЗ 110-ГОДИШЊИЦУ БОКЕЉСКОГ УСТАНКА

НЕЗАВИСНОСТ ДРАЖА ОД ЖИВОТА

Jaroslav Chermak: Жена прогнаника

Добре игре „Могрена“ и „Петровца“

„Могрен“ и „Петровац“ настављају са солидним играма и добрым резултатима. Послије десет кола у Црногорској лиги Будвани су на петом, а Петровчани на седмом мјесту, што је, свакако, добар пласман.

Фудбалери „Могрена“ послије неуспјеха на свом терену у сусрету с новајлијом у лиги, екипом „Морнара“ из Бара (Будвани су поражени са 2:1) заиграли су много боље и остварили добре резултате. Прво су начинили подвиг, побиједивши екипу „Рудара“ у Пљевљима, а потом су као домаћини тријумфовали у сусрету с екипом Улциња. И у десетом колу „Могрен“ је обрадовао своје навијаче. У сусрету с екипом „Металца“ у Титограду освојен је бод и тако су се Будвани са 11 освојених бодова и гол-разликом 12:10 „преселили“ у горњи дио првенstvene табеле.

— Задовољан сам игром и понашањем фудбалера, каже тренер Боро Лазовић. — У досадашњим сусретима било је неколико киксева, али су зато фудбалери заблистали тамо где се није очекивало. Тим се још уиграва и постепено, до пролећа, вршићемо „смјену генерација“: старији, који већ играју више година, постепено ће препуштати мјеста млађима.

„Петровац“ је остварио за нијансу слабије резултате. Овај тим је доживио пет пораза исто толико пута је тријумфовао, а куриозитет је да ни један меч Петровчани нису играли неријешено. „Петровац“ је недавно напустио иксуни тренер Војо Гардашевић који је успјешно водио тим у дводесет сезоне. Овај стручњак у будуће ће тренирати једну од националних селекција Ирака, што је још једно признање нашем фудбалу. Млади тренер Драго Ковачевић, доскорашњи првотимац титоградске „Будућности“, већ на старту имао је успјех. У десетом колу Петровчани су високо поразили тим которског „Бокеља“ (3:0) и са десет освојених бодова налазе се на седмом мјесту.

С. Г.

Кутак за разоноду

КАЗАЛИ СУ...

ОДВРАТНО КАО ИЗОБИЉЕ

ЦОН ШТАЈНБЕК: „Ако се човјек колеба између два пута, треба да изабере онај који је тежи“.

*

ОХЕНРИ: „Савршен човјек има један једини недостатак који веома одбија — нема грјешака“.

*

МАКСИМ ГОРКИ: „Људи понекад лажу и зато што то захтијева пристојност“.

*

ФРИДРИХ НИЧЕ: „Мудар не кажњава зато што неко лоше поступио, већ због тога да не би лоше поступио“.

КО ЋЕ СЕ ТУ СНАЋИ?

— Једног лијепог дана оженим се ја удовицом која је имала одраслу кћерку. Послије извесног времена, не лези враже, мој се отац ожени кћерком моје жене. Тако је моја жена постала ташта мого оца, моја пасторка, то јесте кћерка моје жене, постала је моја маћеха, а мој отац постао ми је зет!

Моја маћеха, односно пасторка, родила је сина, који ми је постао унук, а ја сам постао дјед свога брата.

Сада је моја жена рођила сина. Он је постао шурак мого оца, пошто је био брат моје пасторке, а моја пасторка постала је баба свога брата, јер је он син моје жене.

Будући да сам ја очух свога оца, зато је мој син.

АКО МУ ЈЕ ПРИЈАТЕЉ

Корзиканац срео пријатеља и упознао га са својом супругом.

— Чуј, Луији — рече пријатељ каваљерски —

брат и, уједно, син моје баке, јер је моја жена снаха своје кћерке. Тако сам ја постао очух своје маћехе! Мој отац је постао брат моме сину, а моја же на је моја баба, пошто је мајка моје маћехе, а ја сам тајт мојега оца.

заклео бих се да твоја жена припада расном типу јужњака.

— Ако си ми пријатељ, показаћеш ми тога типа!

ПАШТРОВИЋИ, БРАЈИЋИ, ПОБОРИ И МАИНИ војници су низ битака за слободу. Њихови најближи сусједи, Грљани, три пута су у XV вијеку устајали против феудалних господара. Сачуван је помен и на будванску буну из истог периода. У вријеме владавине Шћепана Малог (1766 — 1774) Мани, Побори и Брајићи устајали су против млетачке власти. Паштровићи су се у XVII вијеку крвили са Сулејман-агом, а 1785. године с Махмут-пашом Бушлатијом. Брајићи су до ногу потукли два Бонапартина генерала, а француској окупацији су се јуначки одупирали и Паштровићи.

Најзначајније место у нију битака заузима устанак из 1869. године. Један од многих у дугом раздобљу туђинских владавине, он је са симпатијама дочекан од слободољубивих народа широм Европе. У штампи онога времена, о њему је писало као о Бокељском устанку, Далматичком буни, Устанку у Которском округу или Далмацији. Словенски народи у границама Аустријске монархије вјеровали су да тај устанак означава почетак ослободилачког покрета много ширих размјера.

Сјесни да се налазе на својој земљи, коју су њихови претци отишли од отоманског завојевача, Мани, Побори и Брајићи су одувјек били спремни да родну груду до задње капије крви бране. Такво расположење дошло је до израђаја када је наређено да се попишу сви младићи рођени 1847., 1848. и 1849. године ради служења у аустријској војсци. Истовремено с доношењем Закона о општој војној обавези (почетком децембра 1868. године) укинуте су повластице које су уживали Бокељи, међу њима и она о слободном ношењу оружја.

„Нећemo да нас распашија“ — изјавио је тада Милан Радојчић из Кривошија — „да од нас купе оружје, па да не смijemo, колико жеје, мали преко кућног прага!..“

Не дugo потом почеле су преме за борбу. Од села до села, од дома до дома, почeo је да кружи проглаšа устаннички одбор на коме је писало:

„... Ви знате, браћо, да војујемо за своју независност која нам је држака од живота. Хоћemo да бдемо слободни као што су оци наши били, који су Турке тукли: нити ћemo положити оружје док право наше не пјева.“

НАПРИЈЕД У СВЕТИ
ВОЈ ЗА СЛОБОДУ!

Свештеници су спаљивали књиге рођених.

У манастиру Подластићи одржан је састанак првака Грља, Побора, Мани и Брајића, на коме је донијета одлука о устанку и усвојен план акције. Требало је да Мани нападну Космаč, Грљани тврђаву Горажде, а Побори Стјањевиће. Све приступе на је вјерност заклео поп Митар Ковачевић из Пријевора, иначе један од организатора устанка.

Прва устанничка пушка пушка је у Кривошијама 7. октобра 1869. године, где су у окршајима с аустријским војском извршаване једна за другом три значајне победе. Борбе су се распластале од херцег-новске до паштровске општине. Побори су први оружани напад извршили 21. октобра 1869. године и на предград заузели тврђаву Стјањевиће. Претходно су се послужили лукаством, задржали су до мрачка Стану Шофран из Горњих Побора, која је носила пошту за тврђаву, и касно ноћу кренули с њом у правцу Стјањевића. Ушанчили су се испред главне капије, која се затварала покретним мостом, након чега је Стјањевић позвала стражаре да им пре-

да пошту. Када је капија отворена, Побори запуцјају, убију официра и стражаре и упадну у тврђаву, једну од најјачих грађничких постјаја, коју је чувало једанаест артиљерија и 33 стражара. На мјесто аустријске заставе, коју су спалили, устаници су истакли крсташ барjak.

Вођи устанка у Побори-мали били су браћа Ђуро и Нико Ђаконовић. Овај други формирао је неку врсту привремене владе — пред његовом кућом била је пободена застава коју су чувала два борца.

Брајићи су, како је и договорено, отпочели с опсадом Космаћа. У исто вријeme, почeo је организован напад на Будву. Четири топа, заробљена у Стјањевићима, пребачена су на брдо Спас, одакле је отворена артиљеријска ватра на град и луку у којој је потопљен један борец.

Устаници су десетак дана опсијали Будву, али су се морали повући пред надмоћнијим аустријским снагама. Војска под командом пуковника Фишера надирала је ка Поборима, као и Шенфелдов одред који се кретао преко Манина. Брајићи су на Јанковом ждrijelu дочекали аустријску војску и нанијели јој велике губитке — од једне чете која је бројала 170 бораџија вратила су се свега двадесет-двојица.

Ипак, сили се није могло одољети. Побори, Мани и Брајићи претворени су у згајища. Запаљени су манастири Подластићи и Подострог. Опљачкано је много црквених књига и реликвија.

(Крајем сљедећем броју)

М. Л.

Здравствено просвећивање

ЗАШТИТА ОД
ГРИПА

Касна јесен, зима и рано пролеће су доба у којем се најчешће јавља грип. Против ове болести не постоји специфичан лијек као, рецимо, против ангина грила, јер је она вирусног поријекла. Међутим, постоје поуздана заштитна средства, као што су вакцине. Треба знати да су трип и њему слична оболења изазвана разним врстама вируса који се налазе на слузокожама носа и гргла. Зато се болест лако преноси.

Само оболење није теке природе, али може да доведе до обиљних компликација, нарочито код мале дјеце, старијих особа и оболелих од хроничних болести.

Извор заразе су оболели који зарази шире кашаљем, кијањем, пљувањем, говором, руковањем, па и лубљењем. Грип се може пренети и преко предмета (мармилица, пешкира, чаши, прибора за јело) којима се служио болесник.

Оболели треба одмах да траже љекарску помоћ и да се строго придржају упутства, како би благовремено избегли могућне компликације.

Родитељи дјецу са знацима оболења грипа или пре хладе не треба да шаљу у школу, вртић или на друштво дјеце.

Вакцина представља најбољу и најпоузданiju заштиту, поготово ако се прими благовремено. Код нас постоји добра вакцина, па њена употреба треба да буде масовна. Нарочито о томе треба да воде рачуна колективи у којима у доба већих епидемија грипа одсуствује велики број људи, па се стога и губи много радних часова. Нико са температуром и другим знацима грипа не треба да иде на посао. Својим присуством може да угрози здравље других, а својим излажењем да утиче на појаву комуникација у сопственом организму.

Списак грађана којима је Основна банка Будва одобрила потрошачке кредите за отклањање посљедица катастрофалног земљотреса

На основу договора са Основном банком Будва објављујемо списак грађана којима су одобрени потрошачки кредит за санацију, односно изградњу индивидуалних стамбених и економских објеката, страдалих у катастрофалном земљотресу од 15. априла и 24. маја 1979. године.

До сада је поднијето 1180 захтјева за кредите. Закључно до 1. новембра одобрено је 609 кредити. Није решавано по захтјевима за санацију објеката овојених зеленом бојом, а таквих захтјева било је 301. У току је рјешавање по захтјевима 144 подносиоца. За економске објекте односе се 60 захтјева. Одбијено је 66 захтјева и то 52 објекта овојена црвеном и за 14 објекта овојених жутом бојом.

Највише кредити одобрено је грађанима са подручја Мјесне заједнице Будва I — 228, затим са подручја Мјесне заједнице Петровац — 126, са подручја Мјесне заједнице Будва II — 125, са подручја Мјесне заједнице Бечићи — 73 и са подручја Мјесне заједнице Свети Стефан — 57 кредити.

Списак, ради боље прегледности, доносимо по мјесним заједницама.

ДОМАЋИНСТВА СА ПОДРУЧЈА МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ БУДВА I

а) КРЕДИТ ОД 350.000,00

Милорад М. Ковачевић
Даница Ш. Јовановић
Љубо Р. Пићан
Никола Б. Јелушић
Петар Љ. Јановић
Милорад Р. Пићан
Ненад М. Марковић
Вуко Ђ. Берек (220.000)
Крсто М. Приболовић
Урош К. Зеновић
Стево М. Алекстић
Даница Ђ. Мартиновић
Видо Ј. Милутиновић
Видо Ђ. Митровић
Драго М. Дудић
Марко П. Вуксановић
Душан Ј. Кнежевић
Љубо Ј. Јелушић
Бранко М. Божовић
Јово Н. Пићан
Даница Ј. Радовић
Петар С. Меселција
Александар Ј. Зеновић
Јоко М. Дулетић
Јосип Марковић
Јован Ј. Самарџић
Милош М. Марковић
Ивана Л. Рађеновић
Петрица А. Мушура
Далибор К. Антониоли
Мilan Ј. Јелушић
Видо Н. Глушчевић
Гојко В. Митровић (250.000)
Јелена Т. Новаковић
Јелена П. Богдановић
Душан Ђ. Вучићевић
Бранко М. Анзуловић
Шпиро Л. Зеновић
Мilan Б. Божовић
Јелена Л. Новаковић
Војислав Ј. Самарџић
Божо Ђ. Рађеновић
Раде В. Јокић
Стане Л. Вучковић
Смаил Х. Лешевић
Момир Ј. Ковачевић
Зора Л. Лукетић
Анте Н. Делојик
Нико Н. Делојик
Сретен Е. Ковачевић
Лепосава Ј. Рађеновић
Милица Ј. Баштрица
Иван М. Чупић
Марта П. Тановић
Жарко Ј. Вучковић
Михаило Ј. Васовић
Стане Ј. Васовић
Митар П. Тановић

Марија М. Раичевић
Марко И. Ивановић
Шпиро Анђус
Петар Л. Бановић
Будимир А. Драгичевић
Никола Ј. Шуљак
Ленка Ш. Митровић
Брана М. Замбелић
Борица М. Анзуловић
Војо М. Ковачевић
Јоке А. Тановић
Љубица М. Божовић
Анка В. Станишић
Софija М. Зец
Никола Ј. Франета
Саво А. Љубиша
Казимир Антониоли
Иво Вукчевић
Анте Н. Шумић
Даница Д. Делојик
Мира А. Делојик
Ленка А. Делојик
Томислав А. Урбан
Милица Ј. Зец
Радмила В. Петелић
Стево Ђ. Тановић
Дарinka С. Јановић
Милорад М. Добрљанин
Зорица С. Хаџић
Маре П. Рађеновић
Марко С. Куњић
Даница М. Анђус
Јероним Б. Драгићевић
Љубо А. Урбан
Бранислав С. Вукчевић
Вјера М. Божовић
Никола М. Савићић
Милош Ђ. Савићић
Иван С. Вучковић
Љубо Јановић
Митар М. Добрљанин
Анђе Ј. Приболовић
Стане Ј. Рађеновић
Петар Р. Лијешевић
Стане М. Ковачевић
Никола Шуљак (100.000)
Марко В. Маровић
Драге Пљошта
Вуко С. Чупић
Никола М. Зец
Анђе Р. Тановић
Јован С. Станишић
Ђурица Л. Вожковић
Никола И. Зеновић
Часне сестре
Петар С. Зеновић
Радмила М. Трички
Мilan П. Станишић
Мирко Н. Рајковић
Филип М. Марковић

б) КРЕДИТ ОД 150.000,00

Благоје С. Кривокапић
Борис М. Маркишић
Прена Н. Пјеротић
Ристо Ј. Иванчевић
Божо Б. Краповић
Крсто Р. Кнежевић
Божидар М. Божовић
Јован С. Кривокапић
Петар М. Божовић
Ружица Р. Борета
Ивана Ђ. Ковачевић
Милош П. Нишавић
Душан Н. Божовић
Гојко Ђ. Приболовић
Гојко Ј. Зец
Милорад П. Дулетић
Катарина Ђ. Перазић
Васо П. Љумовић
Гордана Ђ. Јановић
Никола А. Словинић
Бистра П. Словинић
Момчило Р. Ђукановић
Раде Л. Бановић
Јагода Мрваљевић
Пеко Мл. Зец
Љубо К. Приболовић
Јован К. Приболовић
Војислав С. Лучић
Станко П. Кнежевић
Иво Р. Марковић
Анте Ђ. Урбан
Јоке Ј. Васовић
Павле Ђ. Пустахија
Ђорђе М. Приболовић
Даница Ј. Јановић
Иво В. Божовић
Петар Зеновић
Стефан С. Шпадијер
Никола Р. Мартиновић
Гојко К. Јановић
Гојко Р. Кентера
Ђуро Р. Кентера
Владимир Л. Франета
Станко М. Лијешевић
Велимир Р. Мартиновић
Бранко С. Кривокапић
Ђуро Приболовић
Марко Ђ. Мартиновић
Стево М. Крстичевић
Мирјана Балабушин
Ева Н. Делојик
Саво Л. Вуксановић
Маре Ђ. Алексић
Ђуро С. Мартиновић
Јанко Р. Стешевић
Миливоје П. Митровић
Васо К. Јановић
Јелена С. Марсенић
Симо К. Кульча
Гојко Мартиновић

Бранко С. Вукотић
Милован Орловић
Ева И. Пешић
Стане И. Приболовић
Дедо П. Симон
Трпко Сворџан
Анте Ђ. Урбан
Рако К. Дулетић
Младен Б. Гаковић
Нико Мартиновић
Ратко П. Митровић
Митар М. Лијешевић
Крсто П. Марковић
Крсто С. Руцовић
Анђе М. Приболовић
Јелена С. Мартиновић
Бранко Ђ. Мартиновић
Милош В. Крушчић
Петар И. Пејовић
Блажо В. Баук
Стијепо С. Лучић
Јово М. Лијешевић
Блажо М. Кнежевић
Душан М. Крстичевић
Никола Ђ. Лијешевић
Љубица Ђ. Страхиња
Љубица В. Мартиновић
Римокатоличка црква
Павле К. Јановић
Илија В. Божовић
Душан Ђ. Франета
Никола Б. Станишић
Петар Ђ. Приболовић
Митар С. Маровић
Иво П. Марковић
Љубица Ф. Лакетић
Никола Ђ. Мариновић
Стево К. Божовић

в) ЗА ЕКОНОМСКЕ ОБЈЕКТЕ

Износ 100.000

Драгица М. Божовић
Милорад Ђ. Тодоровић
Прен Ђ. Сели
Божинко Петковић
Јадранка Г. Грабић
Пјетар Ђ. Сели
Часлав Брковић
Прен Шољага
Мареку М. Вилсон
Иво Ђ. Сутић
Јуснф А. Колар
Милорад М. Страхиња

ИЗНОС ОД 50.000

Војо Ђ. Шољага
Јоке Ђ. Руцовић

ДОМАЋИНСТВА СА ПОДРУЧЈА МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ БУДВА II

а) КРЕДИТ ОД 350.000,00

Марко Ј. Станишић
Марко Б. Зец
Ристо П. Станишић
Љубо М. Марковић
Блажо Б. Иванчевић
Јован Н. Радуловић
Нико Ј. Радуловић
Блажо Б. Станишић
Марко М. Каписода
Стево Н. Зец (250.000)
Иво М. Зец
Владо П. Лазовић
Гордана Н. Марковић
Љубомир Р. Радоњић (289.000)
Раде Ј. Радоњић (289.000)
Стево Ф. Ђаконовић
Недељко Р. Биговић
Раде Ђ. Радуловић
Илија Ђ. Марковић
Раде Б. Зец
Петар Б. Брајић (200.000)
Гердана С. Радуловић
Иво А. Лазовић
Илија Б. Шоффран

Иван М. Марковић
Ђуро Н. Јановић
Илија К. Баштрица
Митар Ђ. Марковић
Петар К. Приболовић
Стево К. Марковић
Крсто К. Ђаконовић
Јован П. Мартиновић
Јово П. Кнежевић
Блажо Т. Вучић
Бранко Б. Лијешевић
Стане Ф. Марковић
Блажо Ђ. Радуловић
Саво Н. Божовић
Раде С. Гиговић
Јоке С. Гиговић
Марко С. Лијешевић
Марко М. Борета
Ниокла Ј. Станишић
Гордана С. Лијешевић
Крсто Ђ. Зец
Илија Ј. Кнежевић
Раде Н. Пињатић
Симон И. Брајић
Васо М. Зец
Анђе Н. Франета

Иво Т. Кустудић
Даница М. Љијешевић
Душан И. Приболовић
Јово Н. Каписода
Желько Ђ. Марковић
Нико М. Лазовић
Душан Р. Брајић
Ристо Ј. Франета
Перо Ф. Ђаконовић
Пеко П. Лазовић (300.000)
Ђуро А. Приболовић
Бранко Ђ. Приболовић
Даринка Ј. Радоњић
Иво В. Зец
Нико Ђ. Лазаревић
Лука М. Франета

ИЗНОС ОД 150.000,00

Крсто М. Љијешевић
Блажко Р. Зец
Мило С. Франета
Јово М. Зец
Даринка И. Фатић
Милан К. Радовић
Владимир Р. Станишић
Стево Ђ. Кузман
Лука М. Радоњић
Предраг А. Ивановић
Крсто П. Марковић
Данило М. Кульча
Илија М. Зец
Ђуро М. Кнегевић
Ксенија Ј. Ћапа
Милан В. Тиранић
Нико П. Франета
Јован М. Франета
Ђорђије Д. Драшковић
Илија Н. Станишић
Нико М. Ратковић
Васо М. Зец

**ДОМАЋИНСТВА СА ПОДРУЧЈА МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ
БЕЧИЋИ**

а) КРЕДИТ ОД 350.000,00

Јово Ђ. Бечић
Љубо И. Станишић
Петар И. Мировић
Видо М. Бечић
Никола Калађурђевић
Павле Ђ. Рафаиловић
Стево П. Станишић
Миливоје С. Рафаиловић
Марко Р. Станишић
Даринка В. Калађурђевић
Божидар М. Рафаиловић
Маре Д. Ивановић
Анђелија И. Рафаиловић
Раде В. Радовић
Крсто Ђ. Рафаиловић
Мартин И. Рафаиловић
Зорка И. Станишић
Саво Ђ. Станишић
Лазар К. Борета
Божо С. Станишић
Митар М. Мартиновић
Ристо М. Мартиновић
Ике С. Мартиновић
Стефан Краповић (240.000)
Томо М. Мартиновић
Марко Ј. Стојановић
Мило Б. Иванчевић
Јелена Р. Мартиновић
Данило Ф. Пејаковић
Нико П. Јовчић
Анто А. Дапчевић
Даница М. Калађурђевић
Жмуро Стојановић
Иван Л. Борета
Милица В. Борета
Анђелика Рафаиловић
Петар Ј. Мировић

Блажко Ј. Поповић
Маре П. Ивановић
Стане Краповић
Васо Краповић
Никола Л. Шољага

ИЗНОС ОД 150.000,00

Божо Ј. Станишић
Станко И. Станишић
Спасо Ј. Бечић
Душан Н. Бечић
Љубица С. Бечић
Лазар Н. Шољага
Петар И. Станишић
Владо А. Радоњић
Недељко И. Станишић
Даро К. Рафаиловић
Марко Л. Илић
Радован М. Катнић
Пантос К. Чучук
Василије Ф. Рафаиловић
Мило Р. Рафаиловић
Блажко А. Радуловић
Јелена Ф. Станишић
Вељко Н. Шољага
Јово К. Кульча
Кирило С. Јакимовић
Љубо К. Борета
Јоко М. Станишић
Иво Јовчић
Драгиња М. Гаврић
Стево И. Кала
Бранка Н. Башковић
Перса В. Елезовић
Илија Ј. Бечић
Божо В. Кульча
Милан В. Ђирић

**ДОМАЋИНСТВА СА ПОДРУЧЈА МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ
СВЕТИ СТЕФАН**

а) КРЕДИТ 350.000,00

Иваница Б. Ђурашевић
Крстића Б. Војнич
Анђе Л. Кентера
Илија Пејовић
Томо Н. Миковић
Саво М. Кульча
Данило Р. Кажанегра
Данило Р. Миковић

Јово Ђ. Кажанегра
Милица Ђ. Будимир
Иво Н. Граџун
Давид Ј. Митровић
Ђуро Ј. Живковић
Марко М. Рађеновић
Милица М. Кажанегра
Марко Ј. Кентера
Даринка И. Борозан
Ристо Рађеновић

Зорка Ђубиша
Даринка Б. Митровић
Стане А. Ђубиша
Даница Ђубиша
Владо Ђубиша
Марко Л. Кульча
Саво И. Митровић
Бошко Р. Рађеновић (200.000)
Јоко Ђ. Митровић (200.000)
Бранко Мухар
Драгољуб И. Рађеновић
Марија Ј. Миковић
Милица С. Никлановић
Васо Б. Ђурашевић
Димитрије В. Ратковић
Милица Ђ. Никлановић
Ксенија Ј. Кажанегра
Ђуро Ј. Митровић

ЗА ЕКОНОМСКЕ ОБЈЕКТЕ

Жарко В. Кажанегра — 100.000
Војислав Л. Кажанегра — 50.000

**ДОМАЋИНСТВА СА ПОДРУЧЈА МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ
ПЕТРОВАЦ**

а) КРЕДИТ ОД 350.000,00

Станко Б. Поповић
Стеван Ј. Арменко
Зорка И. Суђић
Смиљка Б. Вукотић
Јован С. Радовић
Шпиро С. Греговић
Драгица И. Мајинић
Јово Ђ. Перазић
Даница В. Митровић
Митар С. Павловић
Иваница Л. Греговић
Томо А. Греговић
Симо Н. Андрић
Светозар М. Давидовић
Јово М. Мицор
Марко Ј. Медиговић
Анка М. Теодоровић
Ђорђије Ј. Петричевић
Јадранка и Силвана Давидовић
Љубица В. Давидовић
Саво Мицор
Крсто М. Мицор
Крсто И. Андрић
Љука Ђ. Суђић
Митар С. Греговић (200.000)
Шпиро П. Иличковић
Кате А. Вуковић
Душан И. Медин
Крсто П. Пековић
Томо Л. Вукотић
Даница В. Медиговић
Љубица К. Калошровић
Марија Ј. Калоштро
Мило П. Иличковић
Спасо Андрић
Андија П. Кентера
Славка Н. Беговић
Чедо Гвозденовић
Бошко Р. Папан
Бранко П. Баровић
Кате И. Греговић
Стево С. Вукотић
Томо П. Давидовић
Никола П. Баровић
Милорад Т. Зеновић
Илија М. Војводић
Босиљка Ј. Драшковић
Госпава Гвозденовић
Ђуро В. Павловић
Војо С. Греговић
Марко А. Андрић
Стево Д. Радача
Ђуро Д. Радача
Деса Д. Суђић
Стане Н. Радовић
Митар Ј. Митровић
Кате Т. Ђедовић
Иво С. Медин
Даница С. Вуковић
Станко Д. Мицор
Марија С. Греговић
Иваница Н. Оцић
Марија Б. Андрић
Иво Т. Калођурђевић
Иво К. Андрић
Ђуро И. Вучићевић
Тодор П. Калођурђевић (200.000)

Бранко С. Кульча — 50.000
Чедо Ј. Миковић — 50.000
Марко Миковић — 50.000
Илија Н. Митровић — 50.000
Ђуро Р. Митровић — 50.000
Илија Т. Грломан — 50.000

б) КРЕДИТ ОД 150.000,00

Блажко М. Митровић
Стево Г. Кажанегра
Даница Б. Митровић
Зорка С. Драговић
Марко Ј. Митровић
Никола М. Ђурашевић
Јела Л. Митровић
Радослав И. Кажанегра
Ненад М. Кентера
Васо И. Кажанегра
Крсто Т. Ивановић
Видо М. Кульча

б) КРЕДИТ ОД 150.000,00

Крсто С. Медиговић
Васо П. Вучићевић
Душан И. Вуковић

Крсто М. Радуновић
Душан Т. Ђукић
Марко А. Зеновић
Велимир Ј. Ђоновић
Видо С. Зеновић
Станко Д. Гвозденовић
Лука М. Зеновић
Драгица Л. Мајинић
Саво Ђ. Медиговић
Иваница И. Павловић
Војислав М. Дуловић
Кате В. Перазић
Томо Ђаконовић
Стево Л. Вукотић
Марија Ј. Калоштро
Слободан И. Срзентић
Бошко Н. Срзентић
Даринка М. Вукотић
Саво Ђ. Суђић
Шпиро И. Греговић
Иво Ђ. Раичевић
Ђуро Л. Франовић
Мило У. Павловић
Драгица С. Медиговић
Илија Н. Павловић
Томислав Перазић
Крсто Н. Медиговић
Даринка Радановић
Нико И. Зеновић
Катица Л. Павловић
Мило Ђ. Раичевић
Иво Ђ. Перовић
Илија В. Греговић
Олга М. Греговић
Јован Н. Баровић
Илија Франичевић
Стево С. Медин
Миливој Т. Медин
Ева А. Франовић
Михаило М. Војводић
Радомир Ј. Калођурђевић
Вељко П. Андрић
Милован Ј. Баровић
Иво И. Франичевић
Владимир М. Вуковић
Јово Медиговић
Босиљка Ђ. Ћигој
Нико М. Вуличевић
Никола Б. Греговић
Андија С. Медин
Миланка Р. Вуковић
Саво Ђ. Шољага
Стево Г. Зеновић
Владимир М. Радановић
Блажко И. Радуловић
Љиљана Н. Ђетковић
Димитрије Ш. Ђедовић

ЗА ЕКОНОМСКЕ ОБЈЕКТЕ

Ева А. Франовић — 50.000